درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues à la Direction du Journal "AREVELK„ Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Դ.րշ
» » » վեցամսեայ. 70 »
» » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրք
» վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ.

ՏՐԷՅՖԻՒՍԻ ՎԵՐԱԴԱՏՈՒՄԸ
ՌԷՆԻ ԶԻՆ. ԱՏԵԱՆԻՆ ԱՌՋԵՒ

ՎԿԱՆԵՐՈՒ Ա. ՆԻՍՏԸ

Պ. ԳԱԶԻՄԻՐ ԲԷՐԻԷ ԵՒ ԶՕՐ. ՄԷՐՍԻԷ

ՆԻՍՏԷՆ ԱՌԱՋ

Ատեանը չէ գումարուած տակաւին։

Ռէնի համալսարանը՝ ուր վերադատումը տեղի կ'ունենայ, շրջապատուած է այս անգամ շա՛տ աւելի հոծ, շա՛տ աւելի խառնակ և յուզուելու տրամադիր բազմութեամբ մը՝ որուն ամէն մէկ շարժումը կը զգացնէ թէ փոթորիկ մը պիտի պոռթկայ։

Ռէն կը փոխուի։

Դրգռիչ խումբեր եկած են Բարիզէն. հաւաքումներ կ'ըլլան, բանախօսութիւններ կը կատարուին տեղ տեղ, ու ժողովուրդը, այդ հանդարտ գրեթէ անտարբեր ժողովուրդը, տակաւ յուզուիլ կը սկսի, եւ գաղափարը կը կազմէ. կայծն է աս՝ ուրկէ հրդեհը պիտի ծագի։

Հրապարակին վրայ ոգեւորութիւնը թեւ տուած է մէկ ծայրէն միւսը։ Վկաները կ'անցնին՝ տեղի տալով համակիր և կամ հակակիր աղաղակներու. տեղ մը Մէրսիէն կը ծափեն, Մէրսիէն՝ ուրկէ խեղճերը կը յուսային լուսաբանութիւնը բոլոր այս տրէյֆիւսեան խառնաշփոթ խնդրին, մինչդեռ սրտի տէր մարդիկ՝ արդարութեան ճշմարիտ աշխատաւորներուն շուրջը խմբուած, անընդհատ համակրութիւններն կը յայտնեն անոնց։

—Կեցցէ՛ Բիքառ,

—Կեցցէ՛ Լապօռի.

—Կեցցէ՛ Հանրապետութիւնը, կեցցէ՛ արդարութիւնը.

Աղաղակները իրար կը դրկեն, կը խառնուին. բան մը չի հասկցուիր, և ճիչդ այդ անորոշ արձագանգն է զոր Ռէնի անտառին ծառերը հեռուէն կը շաչեցնեն։

Սակայն ոստիկանութիւնը լաւ կազմակերպուած է և այդ յուզուած ամբոխին պատճառաւ հանրակառքերը վայրկեան մը անգամ չեն ստիպուիր իրենց երթեւեկութիւնը դադրեցնելու։

Քիչ առ քիչ, ամէն բան կը հանդարտի։ Ժամը վեցուկէսն է։

Նիստը կը սկսի։

ՆԻՍՏԸ

Զինուորական ատեանին սրահը՝ ուր բուռն խօսակցութիւն մը կը թեւածէր, բոլորովին լուռ կը մնայ յանկարծ։

Բարապանը ատեանին անդամներուն գալուստը կը ծանուցանէ եւ տեղակալին ձայնը կը լսուի, որ կը հրամայէ զինուորներուն։

—Ի զէ՛ն։

Ատեանին Նախագահը՝ գնդապետ Ժուօ, իրեն հետեւորդ ունենալով միւս անդամները, հանդիսաւորութեամբ առաջ կու գայ։

Վայրկեան մը ետքը ամէն մարդ իր տեղն է։

Գնդապետը զինուորական բարեւը տալով կը ծանուցանէ նիստին բացուած ըլլալը ու կը հրամայէ որ ներս բերեն ամբաստանեալը։

Բոլոր նայուածքները կ'ուղղուին դէպի հարիւրապետը որ հաստատ ու արագ քայլերով կը յառաջանայ, ետեւէն ունենալով ոստիկան զինուորներու հարիւրապետը որ իր վրայ կը հսկէ։ Դէմքին ոչ մէկ ջիղը կը շարժի, գլուխը ձիգ բռնած, աչքերը քօղարկուած ակնոցով ու գլխարկը ձեռքը՝ կը բարեւէ բոլոր անդամները զինուորական ատեանին՝ որոնցմէ Նախագահը կը հրամայէ որ նստի։

Պզտիկ հարցում մը՝ որուն պէտք տեսնուած է վկաներուն յայտարարութեանց անցնելէ առաջ, գնդապետ Ժուօ կ'ուղղէ անոր.

Հ.—1895 յունուար 19ին, Ռէ կղզիին բանտերուն պահապանը՝ ձեր գրպանէն գտած է Պորտրոյին մէկ օրինակը. ինչո՞ւ համար պահած էիք զայն։

Պ.—Որովհետեւ կ'ուզէի յիշատակ մը ունենալ այն պորտրոյէն՝ զոր ինծի կը վերագրէին և որուն տեղեկացայ միմիայն 1894ի դեկտ. դատավարութեանս միջոցին։

Հ.—Ձեր իրաւունքն էր արդէն, քանի որ ամբաստանեալն ու իրեն փաստաբանները կրնան դատական թուղթերը օրինակել, ինչպէս որ օրէնքն ալ կ'արտօնէ։ Ես պարզապէս կ'ուզէի լուսաբանել այս կէտը։

Յետոյ քարտուղարը կը սկսի կարդալ Տոքթ. Ռանցէնի մէկ տեղեկագիրն ու նամակը՝ ղրկուած Ռէ կղզիէն՝ որուն մէջ տոքթօռը կը հերքէ Տրէյֆիւսի հակառակորդներուն տարածայնած այն լուրը՝ որուն համեմատ իբր թէ ինքը ջախջախիչ ապացոյցներ ունեցած ըլլար Տրէյֆիւսին մեղապարտութիւնը հաստատող։ Տոքթ. Ռանցէնի տեղեկագիրը, ընդհակառակը որոշ կէտ մը կը պարունակէ զոր կ'արժէ միտք պահել.

«Երկու անգամ զառանցանք ունեցաւ, կ'ըսէ Տրէյֆիւսի համար, և բազմաթիւ անգամներ կրկնեց շատ մը կցկտուր խօսքեր՝ որոնցմէ ելած ընդհանուր իմաստը սա է թէ ինք կը յուսար որ բուն յանցաւորը երեւան պիտի ելլէ քիչ ատենէն և թէ իր կինը՝ այդ նպատակով բազմաթիւ ոստիկանական լրտեսներու դրամ կը վճարէ՝ ամսական 1000 ֆրանք ծախսելով։»

Յանցաւոր մը՝ քունին մէջ ասանկ զառանցանք մը չի կրնար ունենալ։

Կարգը վկաներունն է և առաջին անգամ կը լսուի

Պ. ՏԸ ԼԱՌՕՇ-ՎԷՌՆԷ

Պէրլինի ֆրանսական դեսպանատան քարտուղարն է այս մարդը՝ որ Տրէյֆիւսի դատին ատեն պաշտօնեայ էր արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ։ Տրէյֆիւսի փաստաբանները իրենք նշանակած էին զայն, որպէս զի լուսաբանէ այն մութ բացատրութիւնը՝ զոր տուած էր Պանիցարտի գնդապետին ծանօթ ծածկագիր հեռագրին վրայ։

Անշէղ, անաչառ, տխուր ու վարանոտ յայտարարութիւն մը. աս է Պ. Վէռնէի բովանդակ վկայութիւնը։ Եւ ջղուտ, հիմնաւոր, պատճառաբանուած առարկութիւններով է որ Պ. Բալէօլոկ կը հերքէ անոր հետեւութիւնը, ապացուցանելով թէ Պանիցարտի գնդապետին հեռագիրը՝ հիմնովին կը տարբերէր այն թարգմանութենէն՝ և որ երբ գլխաւոր զէնք մը գործածուած էր Տրէյֆիւսի դէմ։

Ահաւասիկ այդ թարգմանութիւնը.

«Հարիւրապետ Տրէյֆիւս ձերբակալուեցաւ։ Պատերազմական նախարարը անոր Գերմանիոյ հետ ունեցած յարաբերութեան ապացոյցը ունի։ Ամէն զգուշութիւն ձեռք առնուած է։»

Այս թարգմանութիւնը, ինչպէս ըսինք, ճիշդ չէ. աւելորդ բառեր կան անոր մէջ. արդէն ինքնին՝ իբր փորձ մը պատրաստուած էր, ինչպէս հաստատեց Պ. Բալէօլոկ։

Բայց ամէն մարդ մոռցած է Պ. Տըլառօշ Վէռնէն ու հեռագիրը։ Գլխաւոր վկայ մը պիտի լսուի, և արդէն առաջ անցած է Հանրապետութեան նախկին Նախագահը

Պ. ԳԱԶԻՄԻՐ-ԲԷՐԻԷ

Ատեանին Նախագահը անմիջապէս հարցաքննութեան կը սկսի.

Հ.—Ամբաստանեալը կը ճանչնա՞յք իրեն վերագրուած գործերէն առաջ։

Պ.—Ո՛չ։

Հ.—Ինչո՞ւ չէք նստիր։

Պ.—Կը նախընտրեմ ոտքի վրայ մնալ։

Հ.—Հարիւրապետ Տրէյֆիւսի ձերբակալման պահուն Հանրապետութեան Նախագահ էիք։ Այդ գործին մէջ՝ անշուշտ շատ ծանօթ պիտի ըլլաք այն պարագաներուն և պատճառներուն՝ որոնք ձերբակալման առիթ տուին։ Կը խնդրեմ որ ձեր ունեցած տեղեկութիւնները հաղորդէք ատեանին։

Պ.— Պիտի յայտնեմ ամէն բան, ինչ որ գիտեմ, առանց վերապահութեան և առանց բան մը ծածկելու։ Յամառօրէն կը պնդեն դեռ թէ այս մութ գործին վրայ ե՛ս միայն գիտեմ ստոյգ տեղեկութիւններ և թէ ճշմարտութիւնը երեւան հանելու համար ամէն բան չեմ յայտնած. ասիկա սխալ է։ Ես միշտ սա համոզումը ունեցած եմ թէ բան մը չեմ գիտեր՝ որուն վրայ լռութեամբ անցնիլ հարկ ըլլայ և զոր արդէն բացած չըլլամ։

Պ. Գազիմիր Բէրիէ, այս խօսքերէն վերջը կը սկսի պատմել թէ զօրավար Մէրսիէ քանի մը անգամներ պատերազմական նախարարութենէն կարգ մը թուղթերու գողցուիլը իրեն յայտնելէ ետքը՝ օր մըն ալ յայտարարեց թէ այդ գողութիւնը ապացուցանող թուղթ մը ձեռք անցուցած է գերմանական դեսպանատունէն։

Յետոյ կը շարունակէ.

—Զօրավար Մէրսիէ՝ դատավարութենէն առաջ ինծի իմացուց թէ ինքը կասկածներ ունէր Տրէյֆիւսի դէմ և թէ իր այդ կասկածները հիմնուած էին սա պարագաներուն վրայ՝ թէ Տրէյֆիւս չէր սիրուեր իր ընկերներէն, թէ շատ հետաքրքիր էր և թէ օտար անձնաւորութենէ մը հաստատուած էր արդէն որ սպայակոյտին պատկանող սպայ մը մատնութիւն կ'ընէր։

«Այդ խօսակցութեան միջոցին էր որ զօրավարը՝ ինքնաբերաբար ինծի ըսաւ թէ յանձնուած թուղթերը մեծ կարեւորութիւն մը չունէին։

«Յունուար 5ին, արտաքին գործոց նախարարը Բարիզէն բացակայ ըլլալով, նախարարապետ Պ. Շառլ Տիւբիւի ինծի յանձնեց հետեւեալ հեռագիրը՝ զոր Բարիզի գերման դեսպան Միւնսթէր կոմսը տուած էր իրեն.

«Ն. Վեհափառութիւնը (Գերմանիոյ Կայսրը) Հանրապետութեան Նախագահին ու կառավարութեան ուղղամտութեան վրայ կատարեալ վստահութիւն ունենալով, կը յուսայ որ եթէ գերման դեսպանատունը ո՛ և է կերպով չէ խառնուած Տրէյֆիւսի գործին, այդ կէտը իսկոյն պիտի լուսաբանուի. առանց բացորձակ յայտարարութեան մը՝ տարաձայնութիւնը միշտ պիտի մնայ ու պիտի վտանգէ կայսեր ներկայացուցչին կացութիւնը։»

(Ստորագրուած) ՀՕՀԷՆԼՕՀԷ

«Գերման դեսպանը ունկնդրութիւն մը կը խնդրէր։ Հակառակ հեռագրին անսովոր պարունակութեանը, ընդունեցայ զինքը և իրեն ըսի թէ կառավարութեան պետը ըլլալով, այս խնդրին մէջ անպատասխանատու կը մնայի և թէ ինքը պէտք էր ուղղակի պատասխանատու նախարարին դիմէր. այդ առթիւ իրեն յայտնեցի թէ Պորտրոն գերման դեսպանատունէն գտնուած էր։ Դեսպանը պատասխանեց թէ ատիկա իրեն անհաւատալի կը թուէր, առարկելով թէ կարեւոր թուղթեր բնաւ մէջտեղ չէին ձգուեր դեսպանատան մէջ։ Յայտնեցի իրեն թէ թուղթերը անկարեւոր կը դատէինք և թէ չէինք կրնար դեսպանատունը պատասխանատու բռնել. աւելցուցի միայն թէ ֆրանսական սպայի մը կողմէ օտար դեսպանատան մը յանձնուած այդ թուղթերը պարզապէս սպային մեղապարտութիւնը կը հաստատէն։ Քանի մը օր ետքը գերման դեսպանը՝ որ բանակցած էր ուղղակի Կայսեր հետ, ինծի յայտարարեց թէ միջադէպը կրնար փակուած նկատուիլ։

Պ. Գազիմիր Բէրիէ կ'անցնի յետոյ կարգ մը անձնական դիտողութեանց, որոնցմէ կարեւորները կը քաղենք։

Նախ կ'ըսէ թէ ո և է տեղեկութիւն չունէր Տրէյֆիւսի կարծեցեալ խոստովանութեանց վրայ, թէ ինքը համամիտ չէր փորձ-քննիչ Պ. Պէրթիյոնի հետեւութեանց, և յետոյ կ'անցնի իրողութեան մը՝ որ իր առանձին կարեւորութիւնը ունի՝ հաստատելու համար թէ պատերազմական նախարարութեան մէջ մեքենայութիւնները սկիզբէն սկսած էին գաղտնի պահուիլ, որպէս զի «կատարուած գործ» մը ըլլայ Տրէյֆիւսի դատապարտութիւնը ու կարելի չըլլայ անոր միջամտել։

— Տրէյֆիւսի դատապարտութենէն տասնը չորս օր ետքը, Միւնսթէր կոմսին հետ բանակցած պահերնուս պէտք ունենալով խնդրին վրայ քիչ շատ որոշ տեղեկութիւն մը առնելու, ինծի տուին [illegible] մը,— «[illegible]» չեմ ըսեր,— զոր շուտ մը աչքէ անցուցի. եւ սակայն, անոր պարունակած թուղթերէն ո՛չ մէկուն վրայ տեղեկութիւն ունէի, ո՛չ մէկը ցուցուցած էին ինծի։ Առանց իմ գիտնալուս, Մէրսիէ զօրավարը ամէն բան կարգադրեր էր նախարարապետին հետ։ Դարձեալ առանց իմ գիտնալուս է որ զինուորական ատեանին գումարումը որոշած էին։

Պ. Բէրիէ կ'ակնարկէ դատէն ետքը իր ընդունած այցելութեանց և այդ առթիւ է որ երեւան կը հանէ իրեն վերագրուած խօսք մը՝ զոր կը հերքէ բուռն կերպով.

—Ան ատեն ըսին թէ խօսք տուած էի Տրէյֆիւսի՝ դատավարութեան դռնփակ կատարուիլը արգիլելու համար։

Մտածումն անգամ կ'ընդվզեցնէ զինքը. պատուի տէր մարդու, իր պաշտօնին բոլոր պահանջներուն գիտակից պաշտօնեայի զգացումն է որ կ'արթննայ իր մէջ։ Եւ բարկութեամբ ձեռքը բեմին զարնելով է որ կը շարունակէ.

—Գտնուած տեղէս քայլ մը անգամ անդին չպիտի երթամ, մինչեւ որ ճշմարտութիւնը երեւան չելլէ, մինչեւ որ չյայտնուի թէ ո՛վ մէջտեղ նետած է այս սուտը. կը պահանջեմ ասիկա։ Անհատական մարդը չէ որ կը յուզուի այս պահուս. իմ ունեցած պաշտօնիս պատուին, Հանրապետութեան պատուին համար է որ թոյլ չպիտի տամ ըսելու թէ Հանրապետութեան Նախագահ մը իր խօսքը տուած է մատնութեան ամբաստանուած սպայի մը։

Յուզումը կը տիրէ բովանդակ սրահին մէջ։ Ամէն մարդ կը դողէ Պ. Բէրիէի ընթացքը։ Սարսուռ մը կը պատէ ունկնդիրներուն վրայ մինչեւ որ Պ. Տըմանժ Տրէյֆիւսի փաստաբանը կը միջամտէ.

—Անշուշտ լրագիրներու մէջ է որ Պ. Գազիմիր Բէրիէ կարդացած է այդ գրուածքը։

—Այո՛, կը պատասխանէ Հանրապետութեան նախկին Նախագահը, լրագիրներուն մէջ էր որ կարդացի. կ'ըսէին թէ Հանրապետութեան Նախագահ մը իր խօսքն է տուեր մատնութեամբ ամբաստանուած սպայի մը և թէ խօսքը չէ բռներ։

—Բնաւ, կը բողոքէ Տրէյֆիւս, ոչ մէկ ատեն ատանկ բան եղած չէ և ոչ մէկուն այդ տեսակ խօսք մը ըրած չեմ։

—Չեմ ըսեր թէ Տրէյֆիւս հարիւրապետը ըսած է այդ խօսքը, բայց կը պնդեմ թէ խնդիրը մէջտեղ նետուած է արդէն և թէ անպատճառ պէտք է լուսաբանուի անիկա, պէտք է ստախօսը, ո՛վ որ ալ ըլլայ, երեւան հանուի։

Նախագահը կը խոստանայ աշխատիլ այդ մասին ու Պ. Բէրիէ իր տեղը կը վերադառնայ։

Սրահին մէջ յուզումը աննկարագրելի է։

ԱՇՈՒՂԸ

Եզական տիպար մըն էր Կ..., որ քանի մը տարին ի վեր Իզմիր թափառելէ վերջը, անցեալ շաբթու մեկնեցաւ իր բնավայրը, եղբայրական սրտագեղ սիրով վզիս փարելով վերջին անգամ։ Ժողովրդային աշուղ մը, զոր գաւառի խորերէն չեմ գիտեր ո՛ր հով բերեր էր Իզմիր։ Քանի մը տարի առաջ դիպուածը զրկած էր զինքը աչքերէն. կինը ու երկու մանչուկները Ս. Կարապետի խնամքներուն յանձնած, ինքը, ձեռքը հին ջութակ մը, գիւղէ գիւղ, քաղաքէ քաղաք, երգելով կը հասնի վերջապէս հոս։

Հինգշաբթի իրիկուն մը՝ Աղքատախնամին սեղանին առջեւ եկեր էր, անձկոտ ու գլխիկոր։ Ջութակը կոտրե՞ր է եղեր. նորը մը պէտք ունի։ «Աղաներ, Ս. Կարապետ վկայ, կը բերեմ կու տամ նորէն, մէկ երկու մէճիտիէ տուէք»։ Եւ իր անտես աչքերէն, յուզումը, քանի մը կաթիլ՝ դուրս, այտերուն վրայ կը գլորի։ Ուզածը առաւ, գնաց եւ անկէ ետք երբեմն կու գար նորէն, ջութակ մը կուրծքին սեղմած, խոշոր քամիին խորէն, քրտինքով շաղուած մէճիտիէներով իր պարտքը վճարելու համար։ Քիչ ատենի մէջ զգացական ու անիր սիրականը դարձաւ Կ...ը, այնչափ անուշ էր ձայնը, որ ջութակին դողդոջ շեշտերուն խառն՝ իրեն կը կապէր հոգին՝ փողոցէն անցած ատենը։ Շատեր իրեն բաղդ կը հարցնէին. ինքն ալ ամէնքը կը գոհացնէր, մանաւանդ զանոնք, որ ծննդավայրի յիշատակով կը մնային։ Շարունակ զուարթ էր և ուրախ էին իր զուարճութիւնները. առաւօտէն մինչեւ իրիկուն փողոցէ փողոց երգելով ու նուագելով կը շրջէր, իր բնիկ երկրին հազարան պիւլպիւլներուն պէս, սա տարբերութեամբ, որ անոնք տաքուկ բոյնի մը մէջ կը հանգչին իրիկունը, ձագուկներուն քով, մինչ մեր երգիչը կ'երթար անծանօթ սրճարանի մը անկիւնը, գլուխը տախտակի մը կրթնած, հեռու իրեններէն։

Շարունակ կ'իյնայի իր հետ, գութի միացած գորովագին զգացումով մը։ Երբեք օր մը վհատ չտեսայ զինքը։ Աշխարհի գոյներն ա՛լ ոչինչ են իրեն համար, կը մտածէի. ոչ գարնան վարդերը, ոչ ալ ձմրան սպիտակ և անարատ ձիւնը պիտի գիտնայ «Սիրուն սարեր» ստորոտն ու գագաթը։ Ի՞նչ կ'արժէ ապրիլը իրեն համար։ Լսած էի թէ ամէն ամիս թղթատարով երկու մէճիտ կը ղրկէ կնոջը ու զաւկներուն։ Ատիկա առիթ մը եղաւ որ ամենուն համակրանքը կրկնապատկուի իրեն համար. Կ... սիրականը եղաւ ամենուն։

* * *

Անցեալները քանի մը շաբաթ չերեւցաւ։ Զբաղումներուս մէջ մոռցեր էի զինքը, երբ օր մը հանդիպեցայ իրեն փողոցին մէկ անկիւնը։ Գրեթէ չճանչցայ, անխօսուն, անձայն տխուր բան մըն էր դարձեր։

—Ի՞նչ ունիս։

—Աղա, ես երկու ամիս է խապրիկ մը չեմ առեր յիմ տունէս յիմ լաձերէս։ Չիմ գիտնայ, ի՞նչ են եղի...։

Մխիթարեցի զինքը կրցածիս չափ։

Քանի մը օրէն ձեռքը թուղթով ու երգելով եկաւ [illegible]։ Իրիկուն էր, սրճարանի ժամը։ Զիս իր [illegible] տարաւ։ Տունէն նամակ եկեր էր, կարդացի իրեն։ Գիւղացի գրիչով գրուած ըլլալու էր, հաստ թուղթի մը վրայ, գուցէ գիւղին տէրտէրը կամ վարժապետը, որոնց տուն տուած էր Աշուղին կինը։ Այնչափ պարզ և այնչափ տխուր, որ դեռ յիշած ատեններս սարսուռ մը կու գայ վրաս։

«Հերիք է, կ'աղօթանք քեզի, տեսնես Մ... ու Ա... գալուդ համարէթը կը քաշեն։ Մեղք ես, դուն չե՞ս մեղքընար մեզի...։»

Կարդացած ատենս շրթունքը կը դողար, և ինքը՝ ժողովրդային այդ երգիչը՝ առանց հեծկլտուքի, եզնիկի պէս արտասուել սկսաւ։ Ու նամակը երբ տուի իրեն, առաւ դողդոջ մատներով շօշափեց, իրարու ետեւ թերեւս տասն անգամ համբուրեց և ապա սեղմեց կուրծքին որուն տակ պլացող հառաչը ա՛լ չէր կրնար զսպել. և հեծկլտալ սկսաւ։ Հինգ օր չանցած, ջութակը կուրծքին սեղմած, եկաւ մնաս բարով ըսելու։ Համբուրեցի ճակատը։ Երգելով, նուագելով մեկնեցաւ. քաղքէ քաղաք, գիւղէ գիւղ քալելով պիտի երթայ։ Յոյսը կը փայլի սրտին մէջ, անոր շողերը կը լուսաւորեն իր մութ ճամբան, ինք ալ իր կարգին պիտի երթայ լոյս տալ պապենական մութ հիւղակին, երբ վերստին սիրէ և առանց տեսնելու, համբուրէ իր սրտի հատորները։

Գնա՛, Աստուած քեզի հետ, լեռներու [illegible] զաւակ։

Իզմիր, 30 Յուլիս — Ռ. ՈՐԲԵՐԵԱՆ

Ս. ԵՐԿԻՐԸ
ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԷՏՈՎ

Ս. Երկրին մէջ թռչուններու տեսակները շատ են՝ որոնց մէջ հետեւեալները միայն ճանչցուած են. վայրի բադ որ կը գտնուի Յորդանանու և Տիբերական ծովուն և ուրիշ ջուրերու ու լճերու մէջ։ Ընտանի բադ շատ քիչ է, ինչպէս նաեւ հնդկահաւը։ Սագ՝ միայն Տիբերական ծովուն մէջ կայ և մեծ քանակութեամբ. անվէր թռչուն մըն է ու ողջ կը բռնուի։ Վայրի աղաւնի կամ հաւալ ամէն տեղ կայ գլխաւորաբար Երէգովի մէջ, և սակայն շատ չ'ընտանենար։ Հաւը շատ առատ է՝ բայց փոքր. իսկ կաքաւները՝ բաց ի սալամէն, երեք տեսակ են, այսինքն, կարմիր, մոխրագոյն ու բաց գորշագոյն որ շատ փոքր է և միայն Երէգովի մէջ կը գտնուի։ Սարեակ՝ ընդհանրապէս Երէգովի կողմերը կը տեսնուի և թեւերուն մէկ մասը նարնջագոյն է։ Տեսակ մը թռչուն ալ կայ զոր Եւրոպացիները ռօլիէ կը կոչեն. շատ սիրուն ու գեղեցիկ է, կապոյտ ու կանանչ գոյներով և աղաւնիի մեծութեամբ։ Այս թռչունը անտառախիտ վայրեր կը բնակի։ Սոխակ միայն Յորդանանու եզերքները կը գտնուի, իսկ յոպոպ (huppe) ամէն տեղ կայ՝ բայց Սամարիոյ կողմերը բազմաթիւ է։

Ճայ (ալա գարգա) որ բազմաթիւ է անտառախիտ վայրերու մէջ, կկու որ բնաւ չի գայլայլեր, կտցար ու ջրակտցար (becassine) շատ կը գտնուին, Ս. Երկրին մէջ. Լորամարգիները, գարնան ատեն, լեցուն են ցորենի դաշտերուն մէջ և ամբողջ տարուան մէջ ալ, պակաս չեն Տիբերական ծովուն եզերքները։ Բազմաթիւ են նոյնպէս եղջանիկը, խայտիտը, ծիծեռնակը։ Մանաւանդ այս վերջինը՝ որուն գորշագոյն մէկ տեսակը ընդհանրապէս ամայի վայրեր կը գտնուի։ Ալկիոնը Ս. Երկրի ամէն կողմերը կը գտնուի՝ ո՛ւր որ ջուր կայ և ընդհանրապէս, Տիբերական ծովուն մէջ։ Շէկահաւը Յորդանանու եզերքները կը պտտակի, իսկ տատրիկ ու տուներեր Ս. Երկրի անտառակներուն մէջ լեցուն են։ Տորդիկ (արտըճ գուշու) գորշագոյն թռչուն մըն է՝ երկայն պոչով զոր տեղացի արաբները կը կոչեն ապու-սաամ (հայր տանիս) և շատ կը գտնուի։ Ագռաւներուն հաշիւը չի կայ, իսկ գիշակեր թռչուններուն բազմազան տեսակներն ու փոքր և մեծ զանազան արծիւներ միշտ կը տեսնուին։

Սողուններու մէջ նշանաւոր են, Ս. Երկրի մէջ, գետնախիծն ու մողէզը, երկուքն ալ անմեղ ու անփնաս։ Մողէզը մանաւանդ շատ հետաքրքրական երեւոյթ մը ունի։ Ոտքերը հինգ մատ ունին։ Աչքերը միշտ կը դառնան ճանճ որսալու համար՝ զոր իրենց մածուցիկ լեզուով կը բռնեն։ Երբ ուզեն կ'ուռին օդով. գորշագոյն են, բայց ուզած ժամանակնին կանանչ, կապոյտ գոյներ կը ստանան, բայց երբ զայրանան՝ իսկոյն կը սեւնան։

Օձերը բազմատեսակ են ու թունաւոր տեսակներ ալ շա՛տ կան, որոնց մէջ թէպէտ ամէն գոյնով ու մեծութիւնով կը գտնուին՝ բայց սեւերը ամէնէն վտանգաւորներն են։

Կարիճները վտանգաւոր են. անոնց խայթոցը թունաւոր է և թէպէտ մահացու չէ, սակայն ծանր վէրքերու պատճառ կ'ըլլայ եթէ անզգոյշ գտնուի մէկը։ Ամէն տեղ կը գտնուին, մինչեւ անգամ տուներու մէջ, բայց աւելի աւերակ շէնքերու ու քարերու տակ կ'երեւան։ Կ'ըսուի թէ ժամանակ մը կոկորդիլոս ալ կայ եղեր, բայց հիմայ չկայ։

Հասարակ կրիան ինչպէս նաեւ ջրայինը՝ շատ են։ Սուրիոյ ծովափանց վրայ՝ ծովային կրիաները չափազանց մեծ են։ Սեպտեմբեր ամսուն, Յոպպէի մէջ, կրիայի որսորդութեան կ'ելլեն և մինչեւ 80 քիլօ ծանրութեամբ կրիա կը բռնեն՝ գրեթէ 62 ու կէս օխայ։

Խխունջային սողուններուն մէջ՝ նշանաւոր է խխունջը՝ զոր կ'ուտեն Յոյներն ու Լատինները և առատութեամբ կը վաճառուի Մեծ-Պահքի մէջ։ Ուրիշ խխունջային սողուններ ալ շատ կան՝ սիրուն ու գեղեցիկ տեսքով։

Գալով ձկներուն, ասոնց զանազան տեսակները կը գտնուին ամէն գետերու ու ջուրերու մէջ. բայց ամէնէն շատ ձուկ՝ Մառոնի գետին մէջ կը գոյանայ։ Ծովերուն մէջ միայն Մեռեալ-Ծովը և ջուրերու ակունքներու մէջ՝ Աին-Հաճճա և Աին-Ֆաշխա՝ բնաւ ձուկ չեն արտադրեր։

Միջատները կը վխտան Ս. Երկրին մէջ, որ կարծես մժղուկներու կեդրոնավայր է, և այս պատճառաւ է որ ամէն մարդ ինքզինքը այս զարշելի միջատներու խայթոցներէն պաշտպանելու համար իր անկողինը սրսկապանով մը պատած է։

Հասարակ մժղուկներէն զատ՝ տեսակ մըն ալ կայ, սպիտակ գոյնով, զոր տեղացիները պարկաշ կը կոչեն, ա՛յնքան փոքր ու անըմբռնելի՝ որ մարդ չէ՛ կարող հաւատալ թէ պաշտպանուած է անոնց կուռ երամովը՝ որուն դէմ չի կրնար ինքզինքը պաշտպանել. բարեբախտաբար Երուսաղէմ ազատ է այդ ճճիներէն որոնք Յորդանանու և Տիբերիոյ կողմերը կը գտնուին։ Պիծակ, բզէզ, ճանճ, մանաւանդ այս վերջինները ա՛յնքան շատ և ա՛յնքան աներես են որ մարդ կը կատղեցնեն։ Մայիսէն սկսեալ մինչեւ Նոյեմբեր՝ սենեակներու մէջ կը վխտան ճանճերը, և շա՛տ անգամ, ինչպէս կը պատմեն, ճամբորդը ձիէն վար կ'առնեն։

Մեղրատու մեղուները առատ են Ս. Երկրի մէջ և մեղուաբուծութիւնը բաւական յաջողութիւն գտած է։ Սարդի տեսակը ա՛յնքան շատ է որ՝ մաքրութիւն սիրող մէկը պարտաւոր է ամեն առաւօտ իր սենեակին անկիւնները մաքրելու։

Մրջիւնները կը ներկայանան Ս. Երկրի մէջ զանազան գոյներով ու զանազան չափերով, բայց տեսակ մը սպիտակ մրջիւն կայ՝ դէրմիս (termite) կոչուած՝ որ Յորդանանու արեւելեան կողմերն ու Գաղիլիոյ գաւառին մէջ կը գտնուի միայն։

Մարախը Ս. Երկրի վրայէն պակաս չէ։

Պատենաթեւ կոչուած թիթեռնիկները (coléptère) ու պարզ թիթեռնիկները նշանակութեան արժանի հանգամանք մը

չունին, բայց պատենաթեւերուն տեսակները ա՛յնքան շատ են՝ որ մասնագէտներու ուսումնասիրութեան առարկայ կրնան դառնալ։

Ա. Երկրի մէջ չերամաբուծութիւն չի կայ՝ որուն պատճառ կը տրուի թթենիներու պակասութիւնը։ Ըստ մեզ, եթէ մշակուին՝ չերամաբուծութիւնը մեծ արդիւնք յառաջ կը բերէ, ինչպէս կը շահագործէ Գերման գաղթականութիւնը։

Երուսաղէմ Վ. ՐՑՏՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ.—Երեքշաբթի իրիկուն հրատարակուած բժշկական տեղեկագրի մը նայելով՝ Պ. Լապոռիի վիճակը կայուն է և տենդ չունի։ Մարմնին ջերմութիւնն է 37 ½, որով ընդհանուր վիճակը բարւոքած ըսել է։ Պ. Լապոռի գիշերը անքուն անցուցած է. Թէեւ շատ կը նեղուի, սակայն տենդ չունի։ Երեքշաբթի իրիկուընէ ետքը բժշկական տեղեկագիր չհրատարակուեցաւ։ Չորեքշաբթի առտու ալ Պ. Լապոռիի վիճակը անփոփոխ էր, և հետեւաբար գոհացուցիչ կը նկատուի։ Ոճրագործին նկատմամբ տակաւին տեղեկութիւն չի կայ։ Պ. Տըմանժ պիտի խնդրէ զինուորական ատեանէն՝ նիստերը յետաձգել մինչեւ որ Պ. Լապոռի ապաքինի։ Հիւանդը դարմանող վիրաբոյժները կ'ենթադրեն թէ Պ. Լապոռի երկուշաբթի օրը պիտի կրնայ ներկայ գտնուիլ դատավարութեանց։

—Լը Մանսէն առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ երկաթուղիի կայարանին մէջ ձերբակալուած մեքենավարը եր ո՛վ ըլլալը հաստատած ըլլալով՝ արձակուեր է։

—Պ. Կէռէնի դէմ տրուած ձերբակալման հրամանագիրէն ի վեր կառավարութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք առած է հակահրէական դաշնակցութեան կեդրոնին շուրջը, Շապրոլ փողոցին մէջ, ուր ապաստանած է Պ. Կէռէն իր ընկերներով։ Փողոցը կը պահպանեն ոստիկաններ և ոստիկան-զինուորներ, որոնք հրաման ունին ձերբակալել այդ տունը մտնողները և անկէ դուրս ելլողները։ Պ. Կէռէնի ընկերներէն երեքը առջի օրը հեռացան այդ տունէն. անմիջապէս ձերբակալուեցան։ Ոստիկանները անոնց վրայէն ըմփոփերներ գտան։ Կը կարծուի թէ ոստիկանութիւնը բռնութեան պիտի դիմէ Պ. Կէռէնը ձերբակալելու համար, որ տակաւին չուզեր անձնատուր ըլլալ։ Բարիզի մէջ մեծ գրգռութիւն կը տիրէ։ Կռիւներ տեղի ունեցան, բայց ոստիկանութիւնը չուտով զսպեց։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ ՃԱՌԸ.—Հեռագիրը համառօտակի հաղորդեց Գերմանիոյ կայսեր խօսած ճառը Տորթմունտ-Էմսի ջրանցքին բացման առթիւ։ Այդ ճառը, որուն մէջ կ'երեւայ Վիլհէլմ Բ.ի մտադրութիւնը թէ ինչ որ ալ ըլլայ՝ պիտի գործադրէ Ռէնէն Էլպա շինուելիք ջրանցքին ծրագիրը, և որուն ընդդիմացաւ Երեսփ. ժողովին մեծամասնութիւնը, քաղաքական կարեւորութիւն մը ունի։ Ուստի անոր գլխաւոր մասերը կը քաղենք երէկ իրիկուան թղթաբերով առնուած լրագիրներէն.

«Սիրելի քաղաքապետ, ըսեր է կայսրը, անկեղծ շնորհակալութիւններս կը յայտնեմ այն հրաւէրին համար որով կրցայ այցելել այս քաղաքը, և այն ընդունելութեան համար որ եղաւ ինծի։ Կ'ուզէի աւելի կանուխ գալ. բայց կայսրուհիին առողջական վիճակին համար մտահոգութեան մէջ էի, ուստի երբ անոր վիճակին բարւոքած ըլլալուն վրայ կատարեալ համոզում գոյացուցի, այն ատեն որոշեցի այցելել ձեր քաղաքը։ Կը յուսամ թէ այն գործը որուն առջեւ կը գտնուիմ, թոյլ պիտի տայ Տորթմունտ քաղաքին նորէն իր թոիչքը առնել ծովերէն անդին, ինչպէս ըրած է ժամանակին։ Կը կարծեմ սակայն թէ ջրանցքը, այս վիճակին մէջ, մասնակի գործ մըն է (բուռն ծափահարութիւններ) և պիտի ծառայէ միայն հաստատելու միացում մը կեդրոնի մեծ ջրանցքին հետ զոր կառավարութիւնս և ես հաստատապէս որոշած ենք գործադրել։ (Բուռն ծափահարութիւններ։) Իրաւ է թէ դժուար պիտի ըլլայ ժողովրդին հասկցնել այս մեծափառ տեսակէտը, սակայն կը կարծեմ թէ մեր նաւարկելի ճամբաներուն աւարտումը բացարձակապէս անհրաժեշտ է և պիտի նպաստէ ճարտարարուեստներու և երկրագործութեան բարգաւաճման։ («Կեցցէ»ներ։) Նաւարկելի ճամբաներու շինութեան նախաձեռնութիւնը քանի մը դար առաջ առնուած է։ Մեծ Ընտրողը (այն իշխաններէն մէկը որոնք հին ատենը Գերմանիոյ կայսրերը ընտրելու իրաւունք ունէին) և մեծն Ֆրէտէրիք ամէնէն մեծ ջրանցքներ շինողներն էին։ Մեծ Ընտրողը մեծ ուշադրութիւն կ'ընէր Էմսէն և մտադրած էր այդ քաղաքը ջրանցքով մը միացնելու Պրանտէնպուրկի և այդ կերպով նպաստել երկրին զարգացմանը։ Համոզուած եմ որ այդ քաղաքը պիտի յաջողի ջրանցքով մը միանալ Տորթմունտի։ Գիտեմ նաեւ թէ Հիւսիսային ծովի դաշնակցային մեծ քաղաքներու մէջ շարժում մը կայ ի նպաստ ջրանցքներու շինութեան, որուն գործադրութիւնը ամենադիւրին պայմանը կը խոստանայ Տորթմունտ-Էմսի ջրանցքին։ Երկրին յարաճուն պէտքերը հաղորդակցութեան լաւագոյն ճամբաներ կը պահանջեն. հարկ է որ այնպէս նկատենք երկաթուղիները և ջրանցքները։ Երկրին ներսերը ապրանք փոխադրելու

գործը ջուրի ճամբով միայն կրնայ կատարուիլ, ինչ որ ամէն բանէ առաջ երկրագործութեան օգտակար պիտի ըլլայ։ Կը յուսամ թէ Խորհրդարանը, իր տեսակէտս մասնակցելով, հարկ եղած միջոցները պիտի ընծայէ ինծի՝ այս տարի կատարել տալու ջրանցքին շինութիւնը։ Միացեալ տէրութեան զօրութիւնը, միակամքի մը միայն հնազանդելով, յաջողցնել պիտի տայ այս մեծ գործը։ (Ծափահարութիւններ և կեցցէներ։)

ԱՆԳԼԻՈՅ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Լոնտոնէն երեքշաբթի օրուան թուականով հեռագիր մ' կը ծանուցանէ թէ Տըվըրբոռի զինուորական հրամանատար Սըր Ֆ. Ուոլքեր հրամանատար կարգուեր է Բրեյտոնյ Գյուխի անգլիական զինուորներուն և մօտերս իր նոր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Ինչպէս քանի անգամներ ծանուցուեցաւ, Գերմանիոյ կայսրը նոյեմբեր 16ին Անգլիա պիտի ուղեւորի։ Տէյլի Թէլէկրաֆ ու Բէլ Մէլ Կազէթ այս լուրը հաստատելով՝ երկար յօդուածներ կը հրատարակեն և գոհունակութիւն կը յայտնեն թէ Գերմանիոյ կայսրը այցելութիւն պիտի տայ իր Օգոստափառ մեծ մօրը։ Անգլիացի ընդդիմադիր երեսփոխան մը Կլատըսընի վերջին դաշինքին անդամներէն մէկուն հետ այս առթիւ տեսակցութիւն մը ունենալով ըսեր է.—«Գերմանիոյ կայսրը, Անգլիոյ քանի մը լրագիրներուն հրատարակութեանց հակառակ, Անգլիոյ մէջ պիտի ընդունուի իբրեւ ամենաբարձր գաղափարներու տէր վեհապետ մը։ Այդ միջոցով էր որ, քանի մը տարի առաջ, իր ձայնը լսելի ընել տուաւ Թրանսվալի խնդրին մէջ։ Վիլհէլմ Բ. արդէն պարագային մէջ եթէ լռութիւն կը պահէ, սա պատճառով է որ կը հաւանի Անգլիոյ պահանջումներուն և այն չափաւորութեան որով կ'ըլլան անոնք։»

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.—Ռուսական Սվէթ լրագիրը կը հրատարակէ Պ. Լէոն Պուաժուայի հետեւեալ յայտարարութիւնները զորս ըրած է նոյն լրագրին թղթակցին.

«Ոչ ես և ոչ Ֆրանսայի քաղաքական ոևէ անձնաւորութիւն, ո՛ր կուսակցութեան ալ պատկանի, չենք կրնար լըջօրէն խորհիլ՝ խզել և կամ տկարացնել ֆրանքոռուս դաշնակցութիւնը։ Այդ պայմանադրութիւնը միայն դիւանագիտական գրութիւն մը չէ, այլ երկարատեւ դաշնակցութիւնը երկու ժողովուրդներու որոնք իրենց ըրածին գիտակցութիւնը ունին։ Քրոնշթատի և Թուլոնի դէպքերէն ի վեր, ֆրանսական դաշինքներէն ոչ մէկը, ո՛չ հիմնականը և ոչ ալ ապագային գալիքները չեն կրցած և պիտի չկրնան, երկար տարիներ, իրենց երկրին համար աւելի օգտակար և ազգին բաղձանքներուն աւելի համապատասխանող կացութիւն մը գտնել։ Հիմնական անհրաժեշտութիւնը թէ քաղաքականութիւնը նոր շաւղի մը կը հետեւի, օտար երկիրներու մէջ չահագործուող քաղաքական մեքենայութիւններու արդիւնքն են. մեր բարեկամ Ռուսները կրնան վստահ ըլլալ։»

ՉԻՆՈՒ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ միջեւ դաշնակցութիւն մը կնքուելու լուրը կը հերքուի։ Թայմզ իր շաբաթ օրուան թիւին մէջ հեռագիր մը կը հրատարակէ որ բոլորովին անհիմն կը ներկայացնէ չինեւճաբոնական դաշնակցութեան մը լուրերը։ Ճաբոնի բոլոր լրագիրները կը հերքեն այդ գաղափարը և կը յարեն թէ Ճաբոն պիտի օգտուի Չինու կառավարութենէն, ո՛չ թէ արեւմտեան տէրութեանց դէմ մաքառելու համար, այլ զայն դասելու համար քաղաքակրթեալ ազգերու կարգին մէջ, ուր ինք ալ մտնելու համար երկար և դժնդակ ջանքեր ըրած է։

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴԸ.—Լա Հէյի Դեսպանախորհրդին գերման պատուիրակ Պ. ֆոն Շթէնկէլ Միւնիխի լրագրի մը մէջ խիստ քննադատական մը հրատարակեց նոյն Դեսպանախորհուրդին վրայ։ Ֆոն Շթէնկէլ չի յուսար որ Գերմանիա վաւերացնէ իրաւարարութեան ծրագիրը՝ Դեսպանախորհուրդին մէջ որոշուած եղանակով։ Ֆոն Շթէնկէլի այս յայտարարութիւնը մեծ զարմացում կը պատճառէ Գերմանիոյ մէջ։ Քանի մը լրագիրներ դիտել կու տան թէ որչափ տարօրինակ է երբ գերման պատուիրակ մը կ'ելլէ ու հրապարակաւ իր կարծիքը այդպէս յայտնել աշխատութեանցը վրայ Դեսպանախորհուրդի մը որուն պաշտօնապէս մասնակցած է։ Հակառակ ֆոն Շթէնկէլի գուշակութեանց, չի յուսացուիր որ գերման կառավարութիւնը դժուարութիւններ հանէ իրաւարարութեան ծրագիրը վաւերացնելու համար։

ՍԵՐՊԻԱ.—Նիշէն շաբաթ օրուան թուականով հեռագիր մը կը հերքէ այն լուրը թէ Սերպիոյ թագաւորը աւստրեւհունգարական գաղթականութիւնը ընդունած միջոցին յայտարարած ըլլայ թէ Սերպիա ամէն բան Աւստրիոյ կը պարտի և թէ Սերպիոյ թշնամիները Աւստրիոյ ալ թշնամիներն են։ Աղեքսանդր թագաւորը ըսեր է միայն թէ բարեկամական դրացիութեան և չահու կապեր կան Աւստրիոյ և Սերպիոյ միջեւ։

—Սերպիոյ ներքին գործոց նախարար Պ. Անտոնովիչի հրաժարականին նկատմամբ գերմանական եւ հունգարական լրագիրներու գրածները ստոյգ չեն նըկատուիր։ Պէլկրատի վերջին դէպքերուն հետեւեալ օրն իսկ Պ. Անտոնովիչ հրաժարական տուած էր, բայց չէր ընդունուած, որովհետեւ նախարարապետ Պ. Վլատան Եորկէվիչ բացակայ էր Պէլկ-

րատէն։ Մնաց որ, այս վերջինը Սերպիոյ մայրաքաղաքը դառնալուն յայտարարած էր Աղեքսանդր թագաւորին թէ նախարարութիւնը ամբողջութեամբ ինքզինքը պարտաւոր կը զգայ հրաժարել երբ զինուորական ատեանը արձակէ իր վճիռը։ Թագաւորը մերժեր է այդ հրաժարականը, ըսելով թէ կատարեալ վստահ է Պ. Վլատան Եորկէվիչի դաշինքին վրայ. միայն մասնակի փոփոխութեան մը հաւաներ է, ինչ որ արդէն տեղի ունեցաւ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ.—Թրանսվալի թերթ մը Անգլիոյ դէմ Պօէրներուն ունեցած գրգռութեանը վրայ խօսելով, սապէս կը գրէ.—«Պօէրներուն մէջ հաստատ գաղափար մը եղած է թէ բրիտանական կառավարութիւնը որոշած է գրաւել իրենց երկիրը, քանի որ օտար հպատակները գոհացնելու համար իրենց ըրած ջանքերը անբաւական կը նկատուին։ Կը սպասուի որ ընտրական բարենորոգման արդիւնքները քննելու պաշտօնով խառն յանձնաժողով մը կազմելու առաջարկութիւնը մերժուի, որովհետեւ Թրանսվալի կառավարութիւնը ու Խորհրդարանը Անգլիոյ այդ առաջարկութիւնը ոտնձգութեան փորձ մը կը նկատեն իրենց ներքին գործերը վարելու իրաւունքին դէմ։ Թըրանսվալցինելու արմատացած այն համոզման հետեւանքով թէ Մեծն Բրիտանիա մինչեւ որ Թրանսվալը չգրաւէ հանգիստ պիտի չըլլայ, Պօէրները որոշած են կռուիլ, փոխանակ թող տալու որ դրամատէր ցեղը զիրենք կառավարէ։ Եթէ պատերազմ ծագի, Պօէրները աւարի պիտի տան ոսկեհանքերը։»

—Երկու կողմէն ալ զինուորական պատրաստութիւնները կը շարունակուին։ Վերջերս չոգենաւ մը 401 սնտուկ փամփուշտ տարեր է Լուրէնսօ-Մարքէզ՝ Թըրանսվալի հաշւոյն։ Այս վերջինը պիլերի և ուրիշ նիւթերու կարեւոր գնումներ ըրած է։ Միւս կողմէ, Պամպէյէն կը գրեն թէ մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին Հնդկաստանէն 12,000 հոգի հարաւային Ափրիկէ ղրկելու համար։ Բազմաթիւ փոխադրանաւեր կազմ ու պատրաստ կը սպասեն։ Պատերազմ ծագի, զինուորները չոգենաւ պիտի դրուին թէ՛ Պամպէյէն, թէ Քուրաչիէն և թէ Կալկաթայէն,

—Նիւ Եորքի մէջ վաճառականները հարաւային Ափրիկէ ղրկուած ապրանքները կ'ապահովագրեն՝ պատերազմի վտանգներու դէմ։

—Բրէթորիայէն առնուած հեռագրի մը նայելով, Թրանսվալի Խորհրդարանը մերժեր է Պ. Չէմպըրլէնի առաջարկութիւնը՝ խառն յանձնաժողովի մը կազմութեան համար. սակայն որոշեր է որ տրամադիր է ընդունել Անգլիոյ կողմէ ըլլալիք որ և է բարեկամական առաջարկութիւն։ Բրիտանական կառավարութիւնը այդ մերժումի մասին թէեւ մինչեւ հիմա պաշտօնական տեղեկութիւն մը չէ ստացած, սակայն անգլիական լրագիրները հեռագիր մը հրատարակած են թէ Պ. Չէմպըրլէնի առաջարկութիւնը առանց պայմանի մերժուեր է 11ի դէմ 17 ձայնով։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ.—Ռուսիոյ մէջ հանրային կարծիքը շատ յուզուած է Սերպիոյ վերջին դէպքերէն։ Նովոյէ Վրէմիա կը յիշէ թէ Աղեքսանդր Գ. կայսրը երկու միլիոն ֆր. վճարեր է Միլան Նախկին թագաւորին, որպէս զի բոլորովին հեռանայ Սերպիայէն։ Ռուս լրագիրը կը հրաւիրէ Աղեքսանդր թագաւորը որ յարգէ այդ պայմանադրութեան գործադրութիւնը։

ՓԻԼԻՊՊԻԵԱՆՆԵՐԸ — Հակառակ անձրեւոտ եղանակին և ճամբաներու քանդուած վիճակին, զօրավար Մաք Արթուր, ինչպէս ծանուցուեցաւ, յաջողեցաւ Անճէլէսի վրայ քալել և կոտրել ըմբոստները իրենց դաշտերուն մէջէն։ Ամերիկացիները ութ քիլօմէթր չափ առաջանալով գրաւեր են Սան-Անթոնիոն, Պաքալորը և Անճէլէսը, որոնք աւելի օգտակար վայրեր են քան Սան-Ֆէրնանտօ, ուր Փիլիպպեանց ըմբոստները մեծ քանակութեամբ պաշար ունէին։ Զրահապատ կառախումբ մը, ամերիկեան բանակին կեդրոնին մէջ, խորտակեց ըմբոստներուն դիրքերը։ Ասոնց կորուստը յայտնի չէ։

—Անգլիական Բիւռօ մարտանաւին հրամանատարը ըսեր է լրագրի թղթակցի մը թէ Օթիս զօրավարը պառաւ կնոջ մը կը նմանի և թէ անոր անկարողութեամբը հինգ հազար Ամերիկացիներ զոհուած են Փիլիպպեանց համար։ Ուաշինկթընի մէջ չեն ուզեր հաւատալ անգլիացի հրամանատարին այդ խօսքերուն։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ անգլիական կառավարութենէն տեղեկութիւն պիտի ուզէ եղեր այդ խօսքերուն մասին թեան վրայ. սակայն ծագրելի կը նկատեն անգլիացի հրամանատարին այդ յայտնութիւնը, ըսելով որ Մ. Նահանգաց պատերազմական Նախարարութեան ստացած պաշտօնական տեղեկագիրներուն նայելով՝ մինչեւ հիմա ամերիկեան մեռած զինուորներուն թիւը 725 է և ոչ թէ 5000։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իշխանին ընտրութեան երրորդ տարեդարձին առթիւ երկուշաբթի օրը Սոֆիայի բանակետղին մէջ զօհաբանական աղօթքներ կարգացուեր են։ Ներկայ գտնուեր են բարձրաստիճան եկեղեցականները, Սոպրանիէին նախագահը, Նախարարութիւնը ամբողջովին, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ընդհ. հիւպատոսը, քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ և ժողովրդեան խառն բազմութիւն մը։ Կրօնական արարողութիւններէն ետքը, պատերազմական Նախարար Բարբէֆով

գնդապետը կատարեր է զօրահանդէսը, որովհետեւ իշխանը արտասահման կը գտնուի։ Սոֆիա քաղաքը դրօշակներով զարդարուեր է և գիշերը լուսավառութիւններ կատարուեր են։

—Երկուշաբթի օրը Ռուսճուգի մէջ կատարուեր է տեղական ճարտարարուեստի արտադրութիւններու մրցման և պանղալ գործիքներու և մեքենաներու ցուցահանդէսին բացումը, որոնք մինչեւ սեպտեմբեր 3 պիտի տեւեն։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Թագաւորը Քօբէնհակ երթալու միջոցին Պէրլին ալ պիտի հանդիպի։ Հաւանական է որ Եորկիոս թագաւորը Բարիզ ալ երթալով այցելութիւն տայ Նախագահ Պ. Լուպէի։

—Միաուլիս յածանաւը անցեալ ուրբաթ Լիվրբուլ ժամաներ է։ Տեղւոյն հելլէն գաղթականութիւնը հանդէսներ կազմակերպեր է Միաուլիսի նաւաղներուն համար։

—Պ. Եէննատիս Ռումանիոյ հելլենական հիւպատոսաաններն քննելէ ետքը նոյն պաշտօնով Թուրքիա ալ պիտի ուղեւորի։

—Բանակին վերակազմութեան նոր ծրագրին համաձայն, հետեւակ զօրագունդերու իւրաքանչիւրին վրայ մէյ մէկ վաշտ պիտի աւելնան։ Ամրաշէն ու Քընթալօֆանիգ զօրագունդերու թիւերն ալ պիտի աւելցուին։

—Իտալացի պաշտօնատար մը Աթէնք պիտի հրաւիրուի մաքսատուները վերակազմելու համար։

—Սպաներէ կազմուած յանձնաժողով մը Արթա պիտի ղրկուի, սահմանագլուխի ամրութեանց յատակագծերը պատրաստելու նպատակով։

—Յունաստանի թաղապետական ընտրութիւնները սեպտեմբեր 5ին պիտի կատարուին։

—Հելլէն կառավարութիւնը եւրոպացի երկու ճարտարագէտ պիտի հրաւիրէ, Աթէնքի լճէն Աթէնք ջուր տանելու և մայրաքաղաքին կոյուղիներու խնդիրները ուսումնասիրելու համար։

—Անցեալ երեքշաբթի սահմանագլուխին վրայ ընդհարում մը տեղի ունեցեր է Եվզոն զինուորներու և մաքսանենգներու միջեւ։ Այս վերջինները սահմանագլուխը անցնելով փախեր են, թողլով իրենց զէնքերը ու փախցուած ապրանքները։

—Նաւատորմինը սկսած է մարզանքներ կատարել Թեսալիոյ ծովեզերքին առջեւ։

—Բարիզի հելլէն դեսպան Պ. Ն. Տէլեանիս Էքս-լէ-Պէն հրաւիրուեր է Եորկիոս թագաւորին կողմէ։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Լիզպոնայէն երեքշաբթի թուականով կը հեռագրեն թէ Օբորթոյի մէջ նոյն օրը ժանտախտէ դէպք մը ու մահ մը պատահեր են։

—Մատրիտի առողջապահական Խորհուրդը որոշեր է Բորթուկալի բոլոր նաւահանգիստներուն ժամանումները քառանթինայի ենթարկել և ցամաքային սահմանագլուխին վրայ ալ մաքրանոցներ հաստատել։ Հիմակուհիմա Սպանիոյ և Բորթուկալի միջեւ հաղորդակցութիւնները պիտի ընդհատուին։

ԳԱՐԵԳԻՆ ԷՖԷՆՏԻ ՄԵԼԻՔԵԱՆ

ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Փոխադրած է իր գրասենեակը Եսկի Զապթիէ ճատտէսի Գոճաման Օղլու Խան Թիւ 1։ 418 3—21

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Միւթէմաիզի աստիճան տրուեցաւ Երզրումի վերաքննիչ ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ Իսմայիլ Սէմիր էֆ.ի։

—Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պարսից Շահին փեսայ Նասըրիւտտէւլէթ Միրզա Ֆէթհուլլահ խանի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵԿՈՒՑՈՒՄ.—«Երէկ գիշեր Եըլտըզի կայս. պալատան մէջ հացկերոյթ մը տրուեցաւ, որուն ներկայ գտնուելու պատիւը ունեցան Մեծ-Եպարքոսը, Զինուորական նախարարը, Սպարապետը, Ծովային նախարարը, Պետական Խորհուրդին նախագահը, Ներքին գործոց նախարարը, Թնդանօթարանի վերատեսուչը, Կրթական նախարարը, առեւտրական նախարարը, Լոնտոնի, Բարիզի ու Պէրլինի օսմ. դեսպանները, Ճաբոնի Միքատոյին նախագահ Քոնոեէ իշխանը, որ այս միջոցիս մայրաքաղաքս կը գտնուի, Պավէքրայի համալսարանին ուսուցիչներէն Տոքթ. Ձիմէ և պալատական պաշտօնատարներ։»

ՅՈՒՍՖ ՊԷՅ.—Վեհ. Սուլթանը իր իսկ նախաձեռնութեամբ բարեհաճեցաւ Պալատի աստիճան շնորհել Ներքին գործոց նախարարութեան մեքթուպճի Յուսուֆ պէյի։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.—Ծանուցուեցաւ թէ կայս. կառավարութիւնը բանակցութեան մէջ է Օսմ. Պանքային հետ՝ մաքսային հասոյթներով երաշխաւորուած փոխառութեան տոկոսը հարիւրին հինգէն չորսի զեղչելու համար, և թէ Օսմ. Պանքան հաւանած է այդ գործողութեան ի հաշիւ մէկ միլիոն ոսկի փոխ տալ Մալիէին։ Այդ փոխառութիւնը 1886 մայիսին կնքուեցաւ 6,499,988 ոսկիի անուանական դումարով մը և հարիւրին հինգ տոկոսով ու մէկ գլխաճարով։ Այս վերջին գործողութիւնը, այսինքն գլխաճարը, կը

կատարուի հրապարակէն պարտաթուղթ գնելով, եթէ գինը հարիւրին հարիւր համեմատութենէն վար ըլլայ, կամ վիճակահանութիւնով եթէ գինը այդ համեմատութիւնը անցնի։ Տոկոսները վճարելի են յունուար 1)13ին և յուլիս 1)13ին։ Տոկոսի ու գլխաճարի հատուցման յատկացուած 390,000 օսմ. ոսկիի տարեկան գումարը երաշխաւորուած է մաքսատան հասոյթներով և այդ պատճառով է որ «մաքսային փոխառութիւն» կը կոչուի։ Այդ փոխառութիւնը դած է հատուցանելու համար այն փոխառութիւնները զորս Օսմ. Պանքան և Ղալաթիոյ սեղանաւորական զանազան հաստատութիւններ 1882էն 1885 ըրած էին Մալիէին. ինչպէս նաեւ տէրութեան զանազան պէտքերը հոգալու համար։ Հիմա այդ փոխառութեան պարտաթուղթերէն 5,262,000 ոսկիի չափ շրջաբերութեան մէջ կը գտնուի։ 1891էն 94, քանի անգամներ այդ փոխառութեան տոկոսը զեղչելու համար կայս. կառավարութեան և Օսմ. Պանքային միջեւ բանակցութիւններ կատարուեցան, բայց արդիւնք մը չունեցան։ 1895ին բանակցութիւնները վերսկսելով, հոկտեմբերին համաձայնութիւն մը գոյացաւ որ վաւերացուեցաւ կայս. Իրատէով։ Օսմ. Պանքան նոյն իսկ կանխավճարներ ըրաւ Մալիէին, ի հաշիւ այն յաւելուածական գումարին որ կայս. կառավարութեան պիտի մնար տոկոսներու զեղչումովը. բայց քիչ ետքը երեւան ելած սեղանաւորական տագնապը այդ պայմանադրութեան գործադրութեանը արգելք եղաւ։ Օսմ. Պանքային կողմէ Մալիէին եղած կանխավճարները 1896ին հատուցուեցան այն 3,272,720 ոսկի փոխառութիւնով որ նոյն տարուան մարտ ամսուն կնքուեցաւ։ Մոնիթէօռ կը կարծէ թէ մաքսային փոխառութեան տոկոսի այդ զեղչը ուրուն մէջ է նաեւ 1888ին Տէօյչէ Պանքէն կատարուած փոխառութիւնը—որուն տոկոսին ու գլխաճարին հատուցման համար տարեկան 115,500 ոսկի յատկացուած է—մէկ միլիոն ոսկիէն աւելի գումար մը կայս. կառավարութեան տրամադրութեանը տակ պիտի դնէ, եթէ հին և մասնակի փոխառութեանց համար ճարում մը չըլլայ։

ՔԱՐԱՓՆԵՐԸ.—Անգլիոյ դեսպան Սըր Նիքօլաս Օ'Քոնոր, երկուշաբթի օրը Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց Նախարարին հետ ունեցած տեսակցութեանը միջոցին խօսեցաւ քարափներու Ընկերութեան հետ ըլլալիք կարգադրութեան առթիւ Պոլսոյ կողմի քարափներուն վըրայ ապրանքներու փոխադրութեան յատուկ առժամեայ ազատ մուտք մը թոյլ տալու խնդրին վրայ։ Ընկերութիւնը, ինչպէս յայտնի է, առաջարկած էր որ տասներկու օրի չափ ոևէ տուրք և ծախք չառնէ Պոլսոյ քարափները հանուած ապրանքներէն, մինչեւ որ վերջնական կարգադրութիւն մը ըլլայ։ Այս առաջարկութիւնը ընդունուած և ապրանքները պարպելու գործողութիւնն ալ սկսած էր, բայց Անգլիոյ դեսպանը յարմար կը դատէ որ քարափներու ազատ մասին վրայ կատարուած շինութիւնները դադրին, մինչեւ որ վերջնական կարգադրութիւն մը ըլլայ։ Այս առաջարկութիւնն ալ ընդունուած ըլլալով, Անգլիոյ դեսպանը առջի օրը ծանուցագիր մը տուաւ Բ. Դրան, պարզելով այն կէտերը զորս ինք կարեւոր կը նկատէ տեւական կարգադրութեան մը համար։ Այդ կէտերը երեք հատ են. Ա. Ընկերութիւնը պիտի հաւանի մինչեւ հինգ տարի վերաքննել իր սակացոյցը։ Բ. Հարիւրէն քառասնէն տասնի զեղչել այն տուրքը որ ծովին բացը կեցած նաւերու ապրանքներէն կ'առնուի։ Գ. Այն շոգենաւերը որոնք քարափին կապուելու տուրքը՝ իւրաքանչիւր թոնոյին համար քսան սանթիմ վճարած են և ութ օր մնալու իրաւունք ունին, եթէ այդ պայմանաժամը չլրացած Սեւ ծով երթան և նորէն Պոլսոյ նաւահանգիստը դառնան, իրաւունք ունենան առանց նոր տուրք վճարելու նորէն քարափին մօտենալ և աւարտել կիսատ մնացած պայմանաժամը։

—Նէյէ մաքսային վերատեսչութեան պաշտօնարանին մէջ յանձնաժողով մը գումարուելով խորհրդակցեցաւ քարափներու խնդրին վրայ։ Ընկերութեան տնօրէն Պ. Կաանէ ալ ներկայ գտնուեցաւ։

ԿԱԹՈՂԻԿ-ԱՍՈՐԻՆԵՐՈՒ Պատրիարք Տ. Էֆրէմ Րահմանի, որ երէկ մայրաքաղաքս մեկնեցաւ, առջի օրը կայս. պալատ երթալով երախտագիտութիւն մատոյց կայս. այն շնորհներուն համար որոնց արժանացաւ Կ. Պոլիս գտնուած միջոցին։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Լիագահի ոսկի շքադրամ շնորհել Տ. Էֆրէմի։ Կաթոլիկ-Ասորիներու Պատրիարքը, իր պաշտօնատեղին ուղեւորելէ առաջ, Հալէպ պիտի երթայ։

Պ. ՆՈՎԱԿՈՎԻՉ, Կ. Պոլսոյ սերպիական դեսպանը որ Վրանեայի ջերմուկներու կը գտնուի, այս շաբթու Պէլկրատ պիտի դառնայ և ամսոյս վերջերն ալ մայրաքաղաքս պիտի գայ։

ԱՅՏԸՆԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ տնօրէն Պ. Բիւրգէր, երկու պաշտօնեաներու հետ, մինչեւ Սըպարթա, Պուլտուր ու Եալուաճ քննական պտոյտ մը կատարելէ ետքը կիրակի օրը Իզմիր դարձեր է։ Կ'ըսուի թէ Պ. Բիւրգէր իր կատարած ուսումնասիրութիւններուն հետեւանքով պիտի առաջարկէ վարչական Խորհուրդին որ Այտընի երկաթուղիին գիծը մինչեւ Գարաման երկարի։

ԽՐԻՄՈՒ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ.—Այս առտու Ֆէրիքէօյի լատինական գերեզմանատան մատրան մէջ պատարագ մատուցուեցաւ

և հոգեհանգիստ կատարուեցաւ Խրիմու պատերազմին մեռնող Ֆրանսացի զինուորներուն համար։ Եկեղեցական արարողութենէն ետքը հանդէս մը կատարուեցաւ յիշատակարանին շուրջը։ Ներկայ էին Ֆրանսական դեսպանատան պաշտօնեաները։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՌՈՒՄԷԼԻՒ ՏՈՒՐՔԸ.—Ծանուցուեցաւ թէ Պուլկար կառավարութիւնը, Արեւելեան Ռումէլիի յետնեալ տուրքերուն ի հաշիւ, հարիւր հազար օսմ. ոսկի վճարած է Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութեան։ Նոր կարգադրութեան մը համաձայն, մնացած մասին համար, 600,000 Ֆր. պուլկար կառավարութիւնը մուրհակներ յանձնած է Հանրային Պարտքի վարչութեան, վճարելի յառաջիկայ յունուարին։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.—Ռումէլիի կողմը բնակող Խալամ ընտանիքներ, կ'ըսէ Մոնիթէօռ, Փոքր-Ասիա գաղթելու փափաք յայտներ են։

ԼՈՆՏՈՆԻ օսմ. դեսպանին կինը Տիկին Անթոբուլօ փաշա շաբաթ իրիկուն սեղանի հրաւիրուեր է Բարձր. Չէքիպ իշխանուհիին կողմէ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ նաւամատատ Նոր տնօրէն Պ. Թէմբըլ մայրաքաղաքս եկաւ։

ԱՐԶԱԿՈՒՄ.—Մոնիթէօռ կ'իմանայ թէ Կրետացի չորս քրիստոնեաներ որոնք Ոստիկանութեան Դրան բանտը կը գտնուէին, երկուշաբթի օրը արձակուեր են։

ՍԿԻՒՊԻ մէջ կաթոլիկ եկեղեցիի մը կառուցման համար արտօնութիւն տրուեցաւ կայս. կառավարութեան կողմէ։

ԲԱՄԲԱԿԻ գինը իջած է եւրոպական հրապարակներուն մէջ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարարութիւնը օտար կաւէն տէրութիւններէն պատասխան մը ստացած չէ իր երկու չիջարերականներուն զորս ուղղած էր խառն դատարանաց հինգ տարուան պայմանաժամին նորոգութեան և անոնց ձեռնհասութեանց համար՝ Աղեքսանդրիոյ թաղապետութեան, երկաթուղիներու և Տախրայի վերաբերեալ գործերու համար։

—Սուէզի Ջրանցքին Ընկերութեան նախագահ Սուէնպէրկի իշխանը որ Տովիլ (Ֆրանսա) կը գտնուի, հոկտեմբեր 9ին Եգիպտոս պիտի երթայ ներկայ գտնուելու Ֆէրտինանտ Լէսէբսի արձանին բացման հանդէսին՝ Բօռ-Սայիտի մէջ։

—Սէնաարէն Խարթում, Սպիտակ Նեղոսի վրայ, երկարած հեռագրական թելին գետեղումը աւարտած է և պատրաստ բանելու։ Հիմա կը կատարուի Խարթումէն Տոնէմ երկարելիք գիծին գետեղումը՝ Սպիտակ Նեղոսի վրայ։ Այդ գիծը յետոյ Տոնէմէն Ֆաշոտա պիտի երկարի։

—Օրթոտոքս Ղպտիներու Պատրիարքը խնդրեր է եգիպտական կառավարութենէն տարբերութիւն մը դնել իր և կաթոլիկ Ղպտիներու պատրիարքութեան միջեւ, որովհետեւ երկուքն ալ «Աղեքսանդրիոյ Պատրիարք» կը կոչուին։

—Տախրայի վարչութիւնը որոշեր է Նեղոսի վրայ բանող իր բոլոր շոգենաւերուն ճարտարագէտները ճամբել։ Նպաստաւոր առիթ մը ներկայանալուն պէս այդ շոգենաւերը պիտի ծախուին։ Տախրայի ճարտարագէտ Մաուչան պէյ հանդըստեան պիտի կոչուի։

—Խուրշիտ Ալիպաս փաշա Թրիէսթէ հասած ատեն՝ը հեռագրով իր մօտը հրաւիրեր է թուրքերէն դիւանին տեսուչ Մահմուտ փաշա Շիւքրին որ Եգիպտոս մնացած էր։ Ուստի Մահմուտ փաշա օգոստոս 5ին (Ն. Տ.) մեկներ է Աղեքսանդրիայէն։

—Երկրաբան Պ. Հըմի պաշտօն յանձնուած է խուզարկութիւն կատարել Աղեքսանդրիոյ մօտ գտնուած այն տեղերը ուր թանկագին քարերու հանք մը գտնուած ըլլալուն համար գրոյց ելած էր։ Երկրաբանը եթէ գոհացուցիչ արդիւնք մը ձեռք բերէ, պիտի առաջարկէ որ այդ տեղերուն համար մենաշնորհ տրուի իրեն։

ՈՍՏԻԿԱՆՆԵՐ.—Ինչպէս ծանուցինք, Վոյվոտայի ոստիկանապետ Հիւսէյին Հիւսնի էֆ. նախագահ կարգուեցաւ Ոստիկանութեան Դրան քննիչ ժողովին (Հէյէթ թահգիգիյէ)։ Վոյվոտայի մէջ Հիւսէյին Հիւսնի էֆ.ի յաջորդեց Ֆինտըքլըի ոստիկանապետ Սէհմէտ էֆ. օգնական ունենալով իրեն Թաքսիմի ոստիկանապետ Մուսթաֆա էֆ.ն։ Վոյվոտայի նախկին ոստիկանապետ Շէմսի էֆ. ալ նոյն պաշտօնով Ֆինտըքլը փոխադրուեցաւ։

ՋԱԲԻՒՆ յունական սղթիկներու վարժարանին հոգաբարձութեան նախագահ կարգուեցաւ Մարոնիայի մետրապոլիտ Եռաքիմ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ.—Քասէլէն առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ Կ. Պոլսոյ գերմանական դեսպան Պարոն Մարշալ Ֆոն Պիպէրշթայն պատիւ ունեցեր է Վիլհէլմ կայսեր ներկայանալու։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ.—Զօրընձաս իշխանութիւնը նկատելով որ թնդանօթաձիգ ու հեծեալ զինուորները երբ արձակուելով իրենց ծննդավայրերը երթան, զինուորական մարզանքները կը մոռնան և նկատելով որ ի հարկին երբ զէնքի տակ կոչուին, նորէն մարզուելու համար ժամանակ կ'անցնի, յարմար դատեց որ ըէտիֆ ու իհթիաթ զինուորներու ալ պէս որոշեալ ժամանակներ հաւաքուելով մարզանքներ կատարեն։

ՍԸՐ Ա. ՊԱՐԹԼԷԹ Լոնտոնէն վաւերացեալ փոխանորդագիր մը ղրկեց, որպէս զի ելեկտրական Ընկերութեան Կ. Պոլսոյ ներկայացուցիչ Պ. Ավրիլէ իր կող-

մէ տորագրէ վերջին անգամ իրեն տրրուած մենաշնորհի պայմանագրութիւնները։

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԸ.—Դատական Նախարարութիւնը մտադիր է որոշել որ Իրաւագիտական վարժարանէն վկայական չունեցող փաստաբաններու փոխանորդութիւնը չընդունուի։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ առջեւ շինուելիք քարափին ու նաւահանգիստին համար պատրաստուած քարտէսները ու յատակագծերը յանձնուեցան Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան որ քննութեան ենթարկեց զանոնք։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ վաղը Սանթա Մարիա եկեղեցիին մէջ գոհաբանական աղօթքներ պիտի կատարուին։ Յետոյ դեսպանատան գործակատար Պարոն Ֆոն Պրաուն դեսպանատան սրահին մէջ շնորհաւորութիւններ պիտի ընդունի։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ օսմ. դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյ շաբաթ օրը մայրաքաղաքս պիտի գայ։

ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ.—Այսօր գերմանական Սքամպուլ շոգենաւը Իզմիրէն մայրաքաղաքս եկաւ բազմաթիւ զբօսաշրջիկներով։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Եգիպտոսի առողջապահական պաշտօնեաներէն կազմուած յանձնաժողով մը Սուէզ երթալով քննութիւն կատարեր է թէ հոն ո՛րչափ ուղեւոր կը հասնին, ցամաք ելլել ետքը ո՛ւր կ'երթան եւ անոնց մէջ ժանտախտ վարակեալներ կա՞ն թէ ոչ։ Ապրանքներու եւ կարասիներու մասին ալ նոյն քննութիւնները կատարուած են։ Յանձնաժողովը Աղեքսանդրիա դարձեր է, ուր քննութիւնները աւարտելով տեղեկագիր մը պիտի պատրաստէ, որ կառավարութեան մատուցուելէ ետքը պիտի գործադրուի։

—Յունաստանի առողջապահական վարչութիւնը հաւանական գտնելով որ տաք եղանակը անցնելէն ետքը, այսինքն նոյեմբերին, ժանտախտը աւելի սաստկանայ, որոշեր է Եգիպտոսի ժամանմանց համար սահմանուած քարանթինան մինչեւ դեկտեմբեր շարունակել։

—Աղեքսանդրիոյ մէջ երեքշաբթի օրն ալ ժանտախտէ դէպք ու մահ չէ պատահեր։ Մայիս 2էն մինչեւ ցարդ պատահած դէպքերու թիւն է 83 եւ մահերունը՝ 39։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ.—Իգտամ ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ ըսելով որ Սէլանիկի մէջ Սաուլ Մորտօ Ընկերութիւնը մաքսանենգութիւն կ'ընէ եւ իր գործը դիւրացնելու նպատակաւ ծովեզերեայ տեղ մը վարձած է։

ՄԱՔՐԻԳԻՒՂԻ մէջ, Չէյթունլըքի կողմը, երէկ իրիկուն ժամ 11ին տուն մը բռնկելով մասամբ այրեցաւ։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութեան պաշտօնարանին մէջ կազմուած յանձնաժողովը որոշեր է որ թէ՛ Կ. Պոլսոյ եւ թէ գաւառաց մաքսատուններուն մէջ վաճառականներէն մաքսի փոխարէն ապրանք չառնուի եւ նմէ առնուի, երկար ատեն վար չդրուի։

—Մաքսային վերատեսուչ Նազիֆ փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որ մաքսատուն բերուած ապրանքի մը մուտքը երբ արգիլուի, պիտի որոշէ թէ անոր ո՛ր մասը արգիլելու եւ որը արտօնելու է։ Յանձնաժողովին պիտի մասնակցին քաղաքապետութեան պաշտօնեաներ եւ բժշկական վարժարանի քիմիագէտներ։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ որոշեց որ Մալիյէն «չըրագըզը» թօշակ ընդունողները երբ պաշտօնի վրայ գտնուին, իրենց այդ թօշակը չը դադրի։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանը Սթէնեայի ամառանոցին մէջ առջի գիշեր սեղան մը տըւաւ, որուն ներկայ գտնուեցան Սպանիոյ ու Ռումանիոյ դեսպանները եւ ուրիշ հըրաւիրեալներ։

ՈՍԿԻ ԴՐԱՄՆԵՐԸ կշռելու յատուկ գործիքները Փօղերանոցին մէջ պիտի քննուին որպէսզի ճիշդ ըլլան, եւ յետոյ քաղաքապետութիւնը պիտի դրոշմէ զանոնք։

ՀԱՑ.—Պետական Խորհուրդը որոշեց որ հացագործները միայն «պայաճօ» հացերը սովորականէն աւելի գինով ծախեն, իսկ ուրիշ տեսակ հացերը բարձր գինով ծախելու համար արտօնութիւն չունենան։

ԱՆԳԼԻՈՅ կառավարութիւնը որոշեր է որ օսմ. նահանգներու անգլիական հիւպատոսարաններու դատարանները ասկէ վերջը Կ. Պոլսոյ հիւպատոսարանին դատարանին իրաւասութեանը ենթակայ ըլլան։

ՊՈՅԱՃԸ ԳԻՒՂԻ մէջ առջի գիշերը պատահած հրդեհին համար Սէրվէթ կ'ըսէ թէ չարադիտութեան արդիւնք է։

ԱՐՔԻՒԼԷԱՆ երկաթուղիներու Ընկերութեան կողմէ պատրաստուած նոր սակացոյցը հինգէն հարիւրին քան պակաս է։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Յուլիս 26էն օգոստոս 2, Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 193, որոնց 1ը կեղծմահէ, 7ը թիֆոյէ եւ միւսները զանազան հիւանդութիւններէ։

ԾՈՎՈՒ ՎՐԱՅ.—Բաքէ Ընկերութեան Սիռէասի շոգենաւը որ Մարսիլիայէն Կ. Պոլիս կու գար, երէկ առտու Այաստեֆանոսի եւ Մաքրիգիւղի մէջտեղը հասնելու միջոցին, ֆրանսացի ուղեւոր մը աղտամաճ գործք մը ընելով ինքզինքը ծովը նետեց։ Շոգենաւը կեցաւ եւ մակոյկ մը ղրկուելով այդ ուղեւորը ազատուեցաւ ու նորէն շոգենաւ տարուեցաւ։ Սիռէասի երբ նաւահանգիստ ժամանեց, նաւապետը այդ ուղեւորը յանձնեց ֆրանսական հիւպատոսարանին։ Կատարուած հարցաքննութեամբ հաստատուեցաւ թէ անունը Լիքօրի է, 18 տարեկան. թէ Մարսիլիայէն շոգենաւ նստած է առանց տոմսակի եւ թէ նախ պահուեր եւ յետոյ Սիռէասին Մարսիլիայէն ճամբայ ելլելէն շատ ետքը երեւան ելեր է։ Մարսիլիայէն հեռանալուն պատճառը չէր յայտներ։ Լիքօրի կ'ըսէ թէ նաւապետը սպառնացած ըլլալով զինքը շղթայի զարնել, այդ պատճառով ինքզինքը ծովը նետեր է։ Հիւպատոսարանը Մարսիլիայէն տեղեկութիւն ուզեց այդ անձին նկատմամբ։

ԻԶՄԻՐԻ բանտին մէջ Նիքոլա անուն կեսարացի մը ածիլուած միջոցին, սափրիչին ձեռքէն ածելին յափշտակելով ինքզինքը փորէն ծանրապէս վիրաւորեր է։

ԷՅՈՒՊԻ մէջ առջի գիշերը տարօրինակ դէպք մը պատահեցաւ։ Հաֆըզ Նուրէտտին էֆ. անուն մարդ մը որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, յանկարծ սաստկութենէն տունէն դուրս նետուեցաւ եւ սկըսաւ վազել։ Գիշերապահը իրողութիւնը չգիտնալով անոր ետեւէն ինկաւ. Հաֆըզ էֆ. տեսնելով որ զինքը կը հալածեն, ետ դարձաւ, գիշերապահին վրայ յարձակեցաւ եւ զայն գետինը պառկեցնելով քարով մը գլուխէն ծանրապէս վիրաւորեց։ Հաֆըզ էֆ. ձերբակալուեցաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երէկ, Քաղաքական Ժողովի նիստէն ետքը, Ս. Պատրիարք Հայրը իր բնակարանը գնաց ուր՝ յարաբերական դիւանի տեսուչ Կարապետ էֆ. Խաչատուրեանի հետ զբաղեցաւ պաշտօնագիրներու խմբագրութեամբ։

Ժամ 9ուկէսին, Ն. Սրբազնութիւնը կայս. պալատ գնաց, ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի Ա. գործակատար Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեանի։

—Քաղաքական Ժողովը գումարուեցաւ երէկ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենադպրութեամբ Տաճեան Բարձր. Յարութիւն փաշայի։

Ս. Նախագահը ծանոյց Ժողովին թէ, Խառն Ժողովի վերջին նիստին մէջ տըրուած որոշման համաձայն՝ հարկ եղած գործողութիւններն ու ձեռնարկութիւնները տեղի ունեցած են Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրութեան կատարմանը համար։

Ժողովը տեղեկանալով որ Նորընտիր Սեբաստիոյ Հոգաբարձութիւնը կազմուած է, նախորդ որոշման համաձայն վերստին յանձնեց իր եկամտական պատուիրակներուն (Ստեփան փաշա Ասլանեան եւ Միհրան էֆ. Սեթեան) ժամանակ մը եւս հսկել կեդրոնական Սնտուկի մատակարարութեան վրայ։

Առաջնորդական վիճակներէ հասած տեղեկութեանց վրայ Ժողովը նկատողութեան առաւ ազգ. վարժարաններու արտօնագրի խնդիրը եւ այս մասին խորհըրդակցութիւն մը կատարելէ վերջը որոշեց կարեւորը ի գործ դնել։

Ժողովը նկատողութեան առաւ Կէտիկ փաշայի դպրոցի ուսուցիչներուն նկատմամբ Ուսումն. Խորհուրդին մատուցած տեղեկագիրը եւ պայմանականութեանը հաւան ըլլալով, որոշեց տալ Ուսումն. Խորհուրդին հարկ եղած հրահանգը։

Ժողովը զբաղեցաւ նաեւ յարաբերական խնդիրներով։

—Կովկասի Բարեգործական ընկերութեան Ալեքսանդրապոլի մասնաճիւղը յուլիս 18ին երկրորդ գումարում մը ունեցեր է այդ քաղաքի ընթերցատան սրահին մէջ, որոշելու համար թէ ի՛նչ պիտի ըլլան գրադարան-ընթերցարանին շէնքը, ինչպէս նաեւ պարունակած գիրքերը, լրագիրներն ու իրեղէնները, քանի որ՝ կառավարական ծանօթ կարգադրութեան համաձայն՝ այդ մասնաճիւղն ալ պիտի լուծուի միւսներուն պէս։ Հակիրճ վիճաբանութենէ մը ետքը, որոշուեր է՝ գրադարան-ընթերցարանին շէնքը նուիրել քաղաքին Ս. Փրկիչ եկեղեցիին, պայմանաւ որ տարեկան վարձքը, մօտաւորապէս 300 րուբլի, յատկացուի եկեղեցիին աղքատներու ընտանիքին. իսկ եթէ այս պայմանը չյարգուի, շէնքը փոխանցել Ս. Վարդանանց եկեղեցիին, նոյնպէս Ալեքսանդրապոլի մէջ։ Գալով գիրքերուն, ժողովը որոշեր է աժան գնով վաճառել զանոնք. իսկ չծախուած գիրքերն ու լրագրական հաւաքածոները... թուղթի գինով՝ այսինքն օխայով վաճառել։

—Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ատենապետ Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան, որ մէկ ամիս առաջ Բարիզ գացած էր առեւտրական գործերով, երէկ իր Տիկնոջ հետ մայրաքաղաքս վերադարձաւ Արեւ. Ժեպըլնթայ կառախումբով։ Պատրիկ էֆէնտիին ներկայութիւնը, տարակոյս չունինք, նոր զարկ մը պիտի տայ Հոգաբարձութեան աշխատութեանց՝ Հիւանդանոցի եւ Որբանոցի գործերու մասին։

Միեւնոյն կառախումբով վերադարձաւ նաեւ Մկրտիչ էֆ. Սամուէլեան, որ Եւրոպա կը գտնուէր իբր երեք ամիս ի վեր, նոյնպէս առեւտրական գործերով։

—Յուլիս 22ին, Թիֆլիզի Ս. Առաջնորդը՝ Բագուի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին վրայ քահանայ ձեռնադրեր է Գէորգեան ճեմարանի նախկին շրջանաւարտ Մատթէոս Բիւրքճեանը զոր կոչեր է Տ. Ալէքս։ Նորընծայ քահանան երկար տարիներ ուսուցչական պաշտօն վարած էր Ալեքսանդրապոլի Հայոց եւ Բագուի Ռուսաց դպրոցներուն մէջ։

—Գէորգեան Ճեմարանի հրաժարեալ տեսուչ Պ. Կ. Կոստանեան (որուն յաջորդած է Կարապետ վարդապետ) խնդրեր է Ս. Հայրապետէն որ հանգստեան թոշակ մը յատկացուի իրեն։

—Պետերսպուրկի մէջ քանի մը տարիէ ի վեր բրոֆէսոր Ռօզսկիի ձեռքով հրատարակուող երկամսեայ ռուսերէն հանդէսի մը խմբագրութիւնը յանձնուեր է գիւղատնտեսութեան մասնագէտ Պ. Աւետիս Բալանթարի։ Այդ հանդէսը կը պարունակէ գլխաւորապէս մեղուաբուծութեան եւ պարտիզպանութեան վերաբերեալ յօդուածներ։

—Այս առաւօտ Երուսաղէմի մեր թըղթակիցէն ստացանք Վարդավառի տօնին եկեղեցական հանդէսին նկարագրութիւնը, յուլիս 26 թուականով.

«Մինչդեռ ուրիշ քրիստոնեայ ազգեր Ը. դարէն սկսած են տօնել Քրիստոսի Պայծառակերպութեան յիշատակը, սակայն մեր Եկեղեցին Ե. դարէն ի վեր կը տօնէ Աստուածային այս սքանչելի հրաշից յիշատակին նուիրուած Վարդավառը՝ ուրիշ քրիստոնեայ ազգերէ աւելի շքեղ ու փառահեղ՝ իբրեւ եկեղեցւոյ բարձրագոյն այն տօներէն մէկը զոր եւ Տաղաւար կը կոչենք, այն գերազանց պատճառով՝ որ առաքելադիր էր։

«Բայց Ս. Յակոբեանց միաբանութեան համար Վարդավառի տօնադարձը միանգամայն եւ տարեդարձն է Առաքելական Աթոռոյն, ըստ որում Երուսաղէմի առաջին Եպիսկոպոս՝ Յակոբոս Տեառնեղբայր՝ որուն Տունն է, ինչպէս գիտենք, Ս. Յակոբայ փառահեղ տաճարը, Յիսուսի Այլակերպութեան յիշատակը տօնուած օրը ձեռնադրուած է Սրբազան Առաքեալներէն Եպիսկոպոս Ս. Երուսաղէմի եւ մատուցած է առաջին Պատարագը՝ Նորահաստատ Ս. Սեղանին վրայ՝ ինչպէս կ'աւանդէ մեզ Եղիշէ վարդապետ՝ Ս. Պատմագիրը։

«Այս ճշգրիտ աւանդութեամբ, Ս. Յակոբայ Տեառնեղբօր անուան նուիրուած Առաքելական Ս. Աթոռը փառաւորապէս կը զարդարուի, Ս. Յակոբեանց Տաճարին մէջ, լուսաշող կանթեղներով, բազմազան ծաղիկներով, եւայլն։ Տաճարը կը շողազարդի, եպիսկոպոսներն ու նախապատիւ վարդապետները կը հանեն իրենց վրայէն միաբանական խոնարհութեան եւ վանական համեստութեան յատկանիշը եղող սեւ փիլոնը, եւ, ի յիշատակ Տօնադարձի տարեդարձին՝ վարդագոյն փիլոններով կը շարուին դասին մէջ թէ՛ շաբաթ իրիկուն եւ թէ՛ կիրակի առտու մեծաշուք կատարելու համար հրաշալի տօնին հետ եւ անոր նախատօնակը։ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը կը բազմի իր Պատրիարքական Աթոռին վրայ։

«Վարդավառի առտուն, հանդիսաւոր ժամերգութենէն ետքը՝ Պատարագիչն է Ս. Պատրիարք Հայրը՝ որ օրհնութեամբ եւ աղօթից բարեմաղթութիւններ կ'ընէ Ս. Աթոռի պայծառութեանը համար։ Երկար կեանք եւ ալեզարդութիւն կը մաղթէ Վեհ. Սուլթանին համար որուն կայսերական բարձր հովանիին տակ հաստատուն մնացած է ու պիտի մնայ Առաքելական Ս. Աթոռը. աղօթքներ կ'ուղղէ Երուսաղէմի Հանգուցեալ Պատրիարքներու յիշատակին եւ զօրութիւն ու կարողութիւն կը մաղթէ բոլոր միաբանական խումբին՝ որ Ս. Պատարագէն ետքը, ընծայից հոգեւոր երգերով առաջնորդելով Ն. Ամենապատուութեան Պատարագիչ Սրբազանին, Պատրիարքարան կ'ելլէ, ուր, խրախճալից շնորհաւորութիւններէ ու բարեմաղթութիւններէ ետքը, կը պատուասիրուի անոյշ ըմպելիներով ու քաղցրաւենիներով։ Նոյն օրը նաեւ նոր զգեստներ կը տրուին առհասարակ բոլոր քրձազգեաց միաբաններուն։

«Միեւնոյն շուքով ու հանդիսաւորութեամբ կատարուեցաւ, երէկ, տօնական նոյն հանդէսը եւ Ս. Պատրիարք Հայրը՝ իր աղօթք եւ հոգեշունչ քարոզովն ու օրհնութիւններովը, մխիթարեց Պատ. Միաբանութիւնը ու ներկայ գտնուող ժողովուրդը։

«Տօնին նախընթաց շաբաթ իրիկունը՝ Պայծառակերպութեան շարականներէն ետքը, Տեառնեղբայր Ս. Առաքելոյն նախատօնակը կը կատարուի, որ ատեն Ս. Պատրիարք Հայրը՝ շրջապատուած քղանցքաւոր վարդապետներէ ու սարկաւագներէ, թափօրի կ'ելլէ ու կը խնկարկէ. իսկ իրիկունը, 12ին, Լիկեացիք հետ հսկումի ժամերգը տեղի կ'ունենայ ի ներկայութեան Ն. Սրբազնութեան։»

—Թէհրանի ռուսական պանքային գանձապետը սպաննած ու դրամարկղէն 300,000 րուբլի գողցած ըլլալու ամբաստանութեան տակ գտնուող Ճէյրանեանը Բագու տարուեր է, ուր նահանգական ատեանին առջեւ պիտի քննուի այդ եղեռնական տխուր դատը։

—Էջմիածնէն կը գրեն թէ Վաղարշապատի գիւղերուն մէջ բորենիներ երեւցեր են որոնք աճուդով կը պատառեն գիւղացիները։ Այդ գազանները գիշատեր են 12 տարեկան տղայ մը Խզնուաց գիւղէն, 13 տարեկան աղջիկ մը Հայբաթ գիւղէն եւ երեք տարեկան երախայ մըն ալ Աղջաղալա գիւղէն։ Նահանգապետը 50ական րուբլի վարձատրութիւն խոստացեր է գիւղացիներուն՝ ամէն մէկ սպաննուած բորենիի փոխարէն։

—Բագուի հայազգի դրամատէրներէն Պ. եւ Դ. Ցախրեան բաժանորդագրական ընկերութիւն մը կազմեր են 1 միլիոն 600,000 րուբլի դրամագլուխով՝ 6400 բաժնեթուղթի բաժնուած, իւրաքանչիւրը 250 րուբլի։ Նորակազմ ընկերութեան նպատակն է նաւթային եւ ուրիշ հանքեր շահագործել, ինչպէս նաեւ երկաթի ու պղինձի ձուլարան բանեցնել։

ՈՒԽՏԱԴՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ՌՕՏՕՍԹՕՅԻ Ս. ԹԱԳԱՒՈՐ ՎԱՆՔԻՆ

Յառաջիկայ Ս. Աստուածածնայ տօնին առթիւ, Թագ. Խորհուրդս վանքին մէջ ուխտաւորներու ամէն տեսակ դիւրութիւններ ընծայելու հոգ տարած է։

Շոգենաւային երթեւեկութիւնները այս տարի ամէն ժամանակէ աւելի դիւրացած են եւ շատ նպաստաւոր են ուխտաւորներուն։ Ուստի կը հրաւիրուին մեր մօտակայ եւ հեռակայ բարեպաշտ ժողովուրդները, որ փութան նպաստաւոր առիթներէն օգտուիլ, իրենց այնքան սըրտով փափաքած ուխտը Ս. Թագաւոր եկեղեցիին ընելու։

Թագ. Խորհուրդ Ս. Թ. Թագի
Ռոտոսթօ 423 2—4

Հեռագիր

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՏՐԷՅՖԻՒՍԻ ՎԵՐԱԴԱՏՈՒՄԸ
ՌԷՆԻ ԶԻՆ. ԱՏԵԱՆԻՆ ԱՌՋԵՒ

ՎԿԱՆԵՐՈՒ ՆԻՍՏԸ

Ռէն, 16 օգոստոս. — Զինուորական ատեանին շուրջը ոստիկանական միեւնոյն հսկողութիւնը կայ։ Ատեանը բացուեցաւ ժամը 6ին։ Պ. Տըմանժ խնդրեց ատեանէն որպէս զի դատավարութիւնները առաջիկայ երկուշաբթի օրուան յետաձըգուին՝ Պ. Լապոռիի առողջական վիճակին պատճառաւ։ Ատեանը մերժեց Տրէյֆիւսի փաստաբանին խնդիրքը։

Լսուեցաւ Պ. Կէռէն (չշփոթել միւս Կէռէնի հետ) որ 1894ին դատական նախարար էր. ըսաւ թէ համառօտիւ տեղեկացած է Տրէյֆիւսի խնդրին՝ Զօրավար Մէրսիէի միջոցաւ, որ իրենց ցուցունելէ ետքը Պառտըրօն յայտարարեր է թէ Տրէյֆիւսի մեղապարտութիւնը ապացուցանող միակ թուղթն է ատիկա։ Դիւփիւի, յարեց, հրաման տուաւ դատավարութեանց սկսելուն միայն, Պ. Հանօթօ՝ յանձնարարեց խոհեմութեամբ վարուիլ, նկատի առնելով Պորտըրօին ունեցած ծագումը։ Այդ օրէն ետքը, ըսաւ Պ. Կէռէն, անձնապէս բան մը չգիտցայ եւ. զինուորական իշխանութիւնն էր որ գործը բացաւ եւ ան էր նոյնէն որ դատավարեց։ Պ. Կէռէն վերջացուց ըսելով թէ ինք ընաւ տեղեկութիւն չունէր գաղտնի թուղթերուն եւ Տրէյֆիւսի խոստովանութեան վրայ։

Իրեն յաջորդեց գաղթային նախկին նախարար Պ. Լըպօն, որ յայտարարեց թէ Տրէյֆիւս Սատանայի կղզին գըտնուած միջոցին գաղտնի յարաբերութիւններ ունէր իր բարեկամներուն հետ։ Ջանաց արդարացնել Տրէյֆիւսի նկատմամբ իր ձեռք առած խիստ միջոցները եւ հերքեց իրեն վերագրուած վայրագութիւնները։

Պ. Լըպօնի այդ յայտարարութեան վրայ հարիւրապետ Տրէյֆիւս ոտքի ելաւ ըսելով.

—Կ'ուզեմ մոռնալ այն անգութ վարմունքը զոր ունեցան ինծի հանդէպ. ես հոս պատիւս միայն կ'ուզեմ պաշտպանել։

Տիկին Հանրի ուզեց պաշտպանել իր «անարդարաբար զրպարտուած» ամուսնին յիշատակը։ Ըսաւ թէ Հանրի նոյն իսկ կեղծ թուղթ մը գրած պահուն հայրենիքին շահը ունէր աչքին առջեւ։ Այս յայտարարութիւնը ո եւ է տպաւորութիւն չգործեց ունկնդիրներուն վրայ։

Յետոյ կանչուեցաւ զօրավար Ռօժէ։ Զօրավարը յայտարարեց թէ ամենամեծ անկողմնակալութեամբ պիտի խօսի, որովհետեւ ոչ մէկ կերպով խառնուած է Տրէյֆիւսի գործին եւ թէ Պորտըրօին գըտնուած ատենն ալ արդէն մեկնած էր ի՛նք պատերազմական նախարարութեան պաշտօնատունէն։

«Զոլայի դատէն ետքը միայն, ըսաւ, անձնական քննութեան մը ձեռնարկեցի, լուսաբանուելու համար։ Իմ պետերս թէ՛ արտօնութիւն տուին ինծի այդ մասին եւ թէ պէտք եղած դիւրութիւնները։ Այս պատճառաւ, երբ գիտակից խնդրին մանրամասնութեանց, նախ Պ. Քավէնեաքի եւ յետոյ զօրավար Զիւռլէնտէնի դիւանապետ կարգուեցայ։ Այս կերպով է որ խառնուեցայ Հանրիի կեղծ թուղթին առթիւ ծագած միջադէպին, Էսթէրհազիի զինուորական ատեանի մը առջեւ ղրկուելուն եւ Տիւ Բաթի տը Քլամ գնդապետին աժամապար պաշտօնէ դադրելուն։ Կը խնդրեմ ատեանէն որպէս զի լսուի Հանոթօ անուն հարիւրապետի մը վկայութիւնը. այդ հարիւրապետը՝ 1894ին տեսեր է որ Տրէյֆիւս՝ բանակին շարժման վիճակի դրուելուն մէկ քարտէսը կը պատրաստէ։»

Զօրավար Ռօժէ կրկնեց բոլոր այն ամբաստանութիւնները՝ զորս վճռաբեկ ատեանին առջեւ ըրած էր ընդդէմ Տրէյֆիւսի, մեղադրեց Բիքառ գնդապետը եւ ըսաւ թէ բոլոր թուղթերը համաձայն են իրարու եւ կը հաստատեն սա պարագան թէ երկրորդ դիւանին պատկանող թնդանօթաձիգ սպայ մըն էր մատնութիւն ընողը։ Զօրավարը աւելցուց թէ Տրէյֆիւսի մեղապարտութեան մասին իր ունեցած համոզումը հաստատուած է պորտըրօին վրայ՝ որ չի կրնար Էսթերհազիէն գրուած ըլլալ։ «Եթէ, ըսաւ, ընդունինք որ Էսթերհազին գրած է Պորտըրօն, ան ատեն պէտք է հաստատել որ Հանրի եւ Էսթերհազի համաձայնած էին իրարու հետ, բան մը որ անհաւատալի կ'երեւայ։»

Զօրավար Ռօժէ մեծ մասամբ կրկնեց Մէրսիէ զօրավարին յայտարարութիւնները, առանց նոր իրողութիւններ յիշատակելու։ Վաղը պիտի շարունակէ իր վկայութիւնը։

Տրէյֆիւս բողոքեց այդ անարգ ու ստայօդ ամբաստանութեանց դէմ։

ՌԷՆ.—Պ. Լապոռիի առողջական վիճակը կայուն է։ Վիրաբոյժները կը կարծեն թէ պիտի ապաքինի առաջիկայ երկուշաբթի։

ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ.— Բամպակին գինը նոր բարձրացում մը ունեցաւ։ Վերջին գինն է 3 29/64։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԺԹ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ 1899—1900

Վարժարանիս ԺԹ տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ (1899) սեպտեմբեր 1ին։ Նորեկ աշակերտներու մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան օգոստոս 30ին եւ 31ին, իսկ դասերը կանոնաւորապէս կը սկսին սեպտեմբեր 1ին։

Թոշակաւոր աշակերտներու ընդունելութեան պայմաններուն եւ ուրիշ տեղեկութեանց համար ծնողք կամ պաշտպաններ կրնան հիմակուընէ դիմել Պոլիս՝ Ազգ. Պատրիարքարան եւ կամ Էրզրում վարժարանին տեսչութեան։

Յառաջիկայ տարուան համար ձրի աշակերտներու ընդունելութիւնը արդէն կատարուած ըլլալով, այդ մասին ո՛ եւ է դիմում առանց հետեւանքի պիտի մնայ։

ԿՆԻՔ
ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
8—20 ՍԻՄՈՆ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

5 Օգոստոս 1899

Կ. ՊՈԼԻՍ. — Ծանրաչափ 762.
Ջերմաչափ 22.
Օդը ամպոտ։
Կէս օր. — Ժամը 4.59։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

Ջերմաչափ	Զրոյէն վար	Զրոյէն վեր
Տրապիզոն	—	23
Սելանիկ	—	24
Իզմիր	—	16
Հալէպ	—	—
Էսկիշէհիր	—	—
Պրուսա	—	17
Արխանկէլ	—	15
Պետերսպուրկ	—	12
Մոսկուա	—	2
Բարիզ	—	2
Վիեննա	—	17
Օտեսա	—	17
Սօֆիա	—	15
Աթէնք	—	24

Սեւ ծովուն վիճակը Քիլիայի մէջ.— Քիչ ալեկոծուած։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Օ. Ո.	25	14
Ամենէն բարձր գին	»	25	15
Ամենէն վար գին	»	25	13 1/2
Ռումէլիի Երկթ. գոց.	Ֆր.	123	75
Ամենէն բարձր գին	»	124	
Ամենէն վար գին	»	123	62

ԲԱՑՈՒՄ 5 Օգոստ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Գ.	Ք. Կ.	25	14
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	123	6[illegible]
Օսմանիյէ		423	—
Ռէժի		3[illegible]9	
Օսմ. Բանքա		13	20
Քրէտի Ժէնէրալ ՕԹՕմ.		2	52
Երկրագործական Բանքա		7	—
Սօս. ՕԹ. Շանժ է Վալէօռ	Ա. Ո.	3	10
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	20
Թրամուէյ բաժնեթ.		640	—
» ժուիսանս		225	—
» պարտաթ.	Ֆր.	490	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	301	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	480	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	10
Անգլիական ոսկի	»	109	37
Բոլ էմբէրիալ	»	90	10
Քրիմից	»	5[illegible]	[illegible]4
Մէճիտիէ արծաթ	»	1[illegible]7	39
Մէթալիք	»	89	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	[illegible]	60

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	[illegible]7 1/2
» » » չէք	»	109	2[illegible] 1/2
Բարիզ » »	Ֆր.	23	07 3/4
» » » չէք	»	22	93
Պէրլին անտոկրս չէք	Մարք	18	52
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	10	96 3/4

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 16 Օգոստոս

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	23	25
) գոց.	»	2[illegible]	25
» » » Բ.		47	40
» » » Դ.	»	26	80
Օսմանիէ	»	423	—
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	1[illegible]4	50
Օսմ. Ռէժի	»	309	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	570	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	99	90
Քրէտի Լիոնէ	»	952	—
Պանք տը Բարի	»	—	—
Սուէզի բաժնեթուղթ	»		
Իտալական Ռանթ	»	99	55
Սպանիական արտաքին	»	6[illegible]	75
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	26[illegible]
Դրամա[illegible]	»	[illegible]3	—

ՊԷՐԼԻՆ, 16 Օգոստ.

Օսմ. փոխառութիւն 1888	մարք	11[illegible]	75
Ռումէլիի երկաթուղի	»	125	80
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	97	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	29[illegible]

ՎԻԵՆՆԱ, 16 Օգոստ.

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆիոր.	47	02
» Լոնտոնի վրայ	»		—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	81	50
Օսմ. Ռէժի	»	142	—

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՊԱՐՏԻԶԱԿ

20րդ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 5ին (Ն. Տ.)։

Մանրամասնութիւններու համար դիմել Մր. Փիթի, Պայըլ-Հաուզ, Պոլիս. կամ, վարժարանին Տնօրէն՝ Տր. Չէմպըրսի, Պարտիզակ։

416 2—12

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը

ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ
Բանկալթի
երկրորդ տարեշրջան

1. ԱՌԵՒՏՐ. Վարժարանի մէջ աշակերտք կ'ուսանին վաճառականութիւն, գործնական ուսումնք, գիտութիւն եւ լեզու։
2. ԱՐՀԵՍՏԱՆՈՑԸ 15—20 տարեկան տղաք, մէկ տարուան մէջ, կ'ուսանին կաճագործութիւն-ատաղձագործութիւն։
3. ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ վարժարանին մէջ աշակերտուհիք կ'ուսանին լեզու, կենցաղական ուսումնք, գիտութիւն եւ ձեռագործ։
4. ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑԸ ձրի կ'ընդունուին նախակրթական ուսումնք ձեռք բերած օրիորդներ, որոնք պիտի ուսանին կար, եւ, գլխարկ կապել, գորգ շինել եւն։ (Քիչ շատ աշխատիլ կրցողներուն օրական կամ ամսական կը տրուի տեսչութեան կողմէ։)
5. ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ վարժարանը գրագրութեան եւ վաճառականութեան հետեւողներ, 7 ամսոյ մէջ, (կիրակի օրեր 3 ժամ զբաղմամբ) կ'ուսանին վաճառ. գիտելիք, տոմարակալ. եւ հաշուագիտութիւն։

Մանչոց վարժարանին մէջ այս տարի աւանդելի լեզուներն են հայ. օսմ. ֆըրանս. գերմ.ն եւ անգլիերէն։

Աղջիկներն ալ հետզհետէ պիտի սորվին այս լեզուները։

Սոյն վարժարանաց վերաբացումն եղաւ օգոստ. 2ին։

Գաւառացի գիշերօթիկ ուսանողները, ամենէն ուշը, սեպտ. 1ին հասած ըլլալու են վարժարան։

Աւելի տեղեկութիւն ստանալ փափաքողք հաճին դիմել Առեւտր. Վարժ. Բանկալթի Իճատիէ փողոց։

Հիմնադիր-Տնօրէն
ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ
417 2—10

Պայըլ Հաուզի հրատարակութիւնները կարդալ Դ-րդ երեսը։

ԻԼԱՆ
ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէյէ միւպայեա օլունաճագ միւթէնէվվի էշեայա տաջիր իլէ սալամուրալըգ եափրաղըն վէ տարը իլէ քէնէվիրին միւնագասասընա պաշլանըլաճաղընտան վէ տալիպլէրին գարարը գաթիսի աղըսթոսըն օն իքինճի բէնշէմպէ կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն իթայա թալիպ օլանլարըն թէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէի միւսթաահիպէն եէվմը մէզքիւր սաաթ տօքուզընա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարէլէյհա-յա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 4 աղըսթոս սէնէ 315
1—3

ԻԼԱՆ
ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՕՍՄ. ԹԻՄՈՒՐ ՅՕԼԸ

Աք սէրայ վէ Քայսէրիէ վէ Իւրկիւպ վէ Քարաման վէ Գըր շէհիր վէ Նէվ շէհիր վէ Նիկտէ վէ Սունկուրլու վէ Քեանղըրը վէ Եօզկատտան խալրէթ սիլասը տաւխիլինտէն Հայտարփաշա վէ Տէրինճէ վէ եախօտ Իզմիտէ մէվրուտ վէ իշպու մէվագըի սէյլասէտէն սիլլատը մէզքիւրէյէ մէրսուլ օլան խիրաճամթ վէ խալալաթա մախսուս էշեա ինթիլաթ վէ միւրասալաթընա թատպիգ խուլմէք իւզրէ Ֆի 1 Իլուլ էֆրէնճի 1899 թարիխինտէն իթիպարէն 25 վէ 120 նօմէրօլու թէնզիլաթըլը մուհիմմէ հավի իքի գըթա թարիֆէի ճէտիտէ միւվաքքաթէն իճրայէ վազ խուլնաճաղը կիպի իշպու թարիֆալար այնի նօմէրօլար թահթընտա օլարագ ագտէմճէ թանզիմ վէ նէշր խուլունէն թարիֆալար վէ պունլարըն լավահիգլէրինի փէսխ ու իլղա խուլնաճաղը վէ թիճարէթ նօգթայի նազարընտան փէվգալատէ մուհասսէնաթը լազիմէի հավիզ պուլունան պիւ իլղ թարիֆալարտա միւնտէրիճ փիաթ վէ շէրայիթ հագգընտա մալիւմաթը մուֆասսալէ խաթիյէ ալմագ արզու էյլէյէնլէրին Հայտարփաշատա Շիրքէթին Ումումը Թիճարէթ տաիրէսինէ վէ մէվագըի սաիրէտէ պուլունան իսթասիոն մէմուրլարընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Հայտարփաշայի 10 աղըսթ. էֆրէնճի 99։
ՄԻՒՏԻՐԻՅԷԹ

ԻԼԱՆ
ՍԻՄՔԷՇԽԱՆԷԻ ԱՄԻՐԷ

Սիմքէշխանէյի ամիրէյէ սըրմա իմալի իչիւն լիւզումի օլան ալթըլըն իւչիւզ տըրհէմ ալթըն իւզ այար կիւմիւշ վէ սէքսէն տըրհէմ խիլմի թօզըթ այար ալթունուն միւնագասասը աղուսթոսուն ալթընճը կիւն ճիւմա իրթէսի կիւնինտէն միւնագասայա իշթիրաք իթմէք իսթէյէն թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի ճէլիլէսինտէ սէնէյի խազիրէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Ֆի 3 աղըսթոս 315 422

2—2

ՔԻՆԻՆ ՀԱՄԱՐ
ՊԷԼԹԻԷԻ ՔԻՆԻՆԻ ՊԱՐՈՒԼՆԵՐԸ
QUININE de PELLETIER
[illegible]
10 20 և 100նոց [illegible]
[illegible] 8
[illegible] A.

[illegible] ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
Հոգեբանութիւն, երես 707
[illegible]
կան դրութիւններու: Նոյնչափ կատարեալ և համալից ուրիշ երկասիրութիւն մը չկայ Հայ լեզուով. կը յանձնարարենք բոլոր Հայ ուսանողներուն և դպրոցներուն:
Կը ծախուի Պայպլ-Հաուսի գրատան մէջ Ֆինճանճըլար Եօգուշու: 173

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
Ամենածին Միջազգային Ընկ.ն Կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա
Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Բուլվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը): Ընկերութեան շէնքերն այժմ կը վերաշինուին, որով իր գրասենեակներն առժամապէս փոխադրուած են Նոդա-Տամ տէ Վիքդուառ փողոց Թ. 42:

1898 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԻԼԻՈՆ ֆր.: Ապահովագրութիւն որ կը քանի՝ 4,545,160,943 ֆր.: Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 320 միլիոն:

1898ին հնչուն դրամով վճարելի շահերն են 14,400,000 ֆր., 1897էն 1,424,000 ֆր. աւելի:

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կազմեն, որոնց կըդպականի Ընկերութիւնն և որոց կը վերաբերի Ընկերութեան բոլոր շահերը: Եթէ մասնակից էք, և կամ ակաւին չէք, խիստ շահեկան է ձեզի համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները: Օրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուզեցէք երբեւ հասութաբեր գործ ապահովագրութեան վրայ որ հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոս ունի. նոյնպէս տարեվճարներու եւ տրըուելու ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մահու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ: Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ-Պատուիրակ
Ա. ԶՈՒՀՏՃԵԱՆ
Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրփուլ, Պէյրութ, Մէլինկրաֆ
և Սեւ Ծովի միջեւ Թռնոց լըգինատ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	
Բամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նեբթիս	2400
Թէյպըը	3000	Օսայրիս	2250
Պանոբլոււ	3000	Թէբս	2250
Ծորոս	3000	Մեֆինըս	2000
Օսմանլի	3000	Պասըրնկ	1500
Քարբօնդրս	2500	Պըլչէւ	1500

«Մինօս» շոգենաւը, Նաւապետ Պրաուն ամսոյս դէպի 7ին Լիվրբուլէն հոս կը հասնի ընդհանուր վաճառքով:
Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1852
Տ.ր Ս. ԽՈՋԱՍՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ՊԷՐԱ 396
[illegible]
Ց. Գ. Ջամանքը կ'ընդունի օրերն ալ, (ժամը [illegible]) մինչեւ նաեւ ամեն օր, (ժամը [illegible]) հիւանդ կընդունին Թերապի գործատեղին:
Գաւառներէ կրնան գրել բերանց բնակարանն, թիւ 1 [illegible]

ՌՈՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
1881 Մարտ 20ին հաստատուած [illegible]
Երաշխաւորութեան գումար 121,765,333 ֆր.
1898 ի հասոյթը 34,775,462 ,
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է ամ. 164 172 000 ,
[illegible] ՀՐԴԵՀ. — ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ.
Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ
Ղալաթիա, Քարաքէօյ (Մուսթաֆա փողոց)
Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՈՏՈՐ ՌԷԲԲԷՆ

Պէտք պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի
La VELOUTINE
[illegible] ՓՈՇԻ
CHles FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2|14 Օգոստ. 1892 Թուակիր
(20 Սէֆէր 1310)
Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպեր Սիմըն
Ցակոբեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա
Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի ճամի հավլուսը փողոց,
Օսմ. Նամակատան դէմը
Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաւսօխ
Մարբուճճըլար, Զարըպը խան, Թիւ 21 194

QUINA LAROCHE
Նիհար, տժգոյն և ախորժակ չունեցող տղոց ու կիներու և հիւանդութենէ նոր ապաքինածներու համար, ըստ բժշկութեան, ամենէն ազդու դեղը պողպատ ու քինին է: Պողպատը արիւնը կը թարմացնէ և կ'ուժովցնէ. իսկ քինինը՝ ստամոքսին պաշտօնը կը դիւրացնէ: ՔԻՆԱ ԼԱՐՈՇ, այդ երկու ազդու դեղերէն բաղկացած ըլլալով իր նմաններուն մէջ ամենէն առաջինն ըլլալը կը հաստատէ այն 16,600 ֆրանքի պարգեւը զոր ստացած է ֆրանսական կառավարութենէն: Քինա Լարոշ Կ. Պոլսոյ և գաւառներու դեղարաններուն և դեղի մթերանոցներուն մէջ կը գտնուի:

Լ'ԱՆՔՈՒԸ
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն. | 1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 239 միլիոն:
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Ջիշի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռոտոլֆ Հօեօս, Դեր-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօեօս, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գօլոմոն Նաքօ, » » » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն.
Թէոտոր Բօնձէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ
Կառավարութեան Բօմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄԻՒՔ, կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն:
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 176

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ
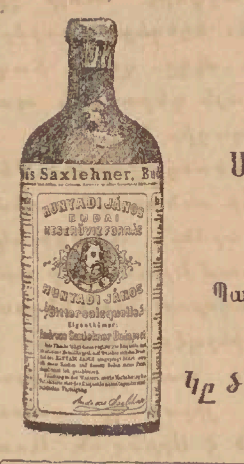

HUNYADI JANOS
Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ
Տիեզերահռչակ համբաւ
ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ
Պահանջելու է նեցուկեայ անունը պարունակող պիտակով շիշեր
ANDREAS SAXLEHNER
Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով:

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
ELBERFELD (Allemagne)

Somatose
ՍՈՄԱԹՈԶ
Անհամ փոշի | Միսին սննդական տարրերը միայն կը պարունակէ
ՍՔԱՆՉԵԼԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ
Տկար անձերու, տխեղծ մանուկներու, հիւծախտի, այլեւայլ ստամոքսային հիւանդութիւններու, ծննդական վիճակի, տղոց ողնաթեքութեան, հիւանդութենէ ապաքինածներու
եւ մանաւանդ
ՔԼՈՐՕԶԻ ՀԱՄԱՐ
Սոմաթոզը, առանց բացառութեան ախորժակ կը բանայ
4 շաբթուան մէջ 8 լիդր կ'աւելցնէ մարմնին ծանրութիւնը
Սոմաթօզը պէտք է ծախուի իրեն յատուկ պահարանով, 25, 50 և 100 կրամնոց տուփերու մէջ
320
Կը ծախուի ամէն դեղարաններու մէջ: Կեդրոնատեղի Ճօն Քնէխթէլ, Պոլիս 34—52

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Հօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէրթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2278	Սարֆօ	1118
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրրօ	1735
Արիօսդօ	2377	Ջիտօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1198
Պատտօ	1822	Ֆօմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սպէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Ֆուրօ	2888	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1828
Պրավօ	1076	Ֆրապօ	1718	Հումպըր	596	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1548
Պրիւնօ	841	Ֆրիտամօ	504	Իտալօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Իպրօ	2464	Իտաճիօ	5540	Օթօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1871	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4038	Թօրէլլօ	487
Գալիբսօ	1387	Էրատօ	1481	Քիլօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2438
Գամէօ	1244	Ֆլօրա	954	Քօլիբնօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասգօ	1814
Գարօ	1094	Ֆլոլանտ	1828	Քօլնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիրակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիտէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէանտրօ	2272	Րիմինի	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2897	Կալիլէօ	3080	Լիվօրնօ	1843	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կրքանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1728		

Իդրօ շոգենաւը, Նաւապետ Ռեա, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած է:
Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւմէթ խան, Ղալաթիա

COMP 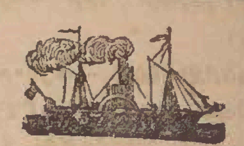 RUSSE
NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Գշ. 3 15	Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի.
Դշ. 4 16	Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (ճաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բորտ-Սաիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիոս).
Եշ. 5 17	Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ.
Եշ. 5 17	Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Պաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի.
Ուր. 6 18	Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի. 583

ՔՈՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
Ուղիղ առեւտուր ընելու համար Լիվըրփուլ և Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Գոթնիա	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ալլաս	2393
Քավոնիա	5587	Սարակոսա	2136
Ցէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2248
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Միթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէբբօ	2143	Մարօքքօ	1855
Փէտար	1876	Գամպանիա	1295
Նէբթուն	1614	Լուքանիա	12950
Գագալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ք. ՃՕԼԻ գործակալ
Thomas C. Joly
Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց: 571

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրփուլ և Արեւելքի միջեւ թռնոյ լըգինատ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիրճինիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմէնիան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քէստրիան	10500	Արրօ.րն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլոմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անատոլուզիան	2500
Պոստոնիան	8000	Ալգաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մրնճօ	900
Վավոնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ:
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (17)

ՍԻՄՕՆ ՊՈՒՓԷ

ՄԱՆՏՐԷՆԻ ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

Դ

ՍՈՒԽԱՆԳՈՒՄԸ

—Գէշ մի խօսիր Լա Պէյէթի վրայ. իրաւ է որ եղեռնագատ առեւանը զինքը դատապարտած է ալօրէն կերպով ի գործ դնելուն համար իր դայեակութեան արհեստը, բայց վերջապէս շատ խելացի կին մըն է: Ես զինքը կը ճանչնամ այն ատենէն ի վեր՝ ուր նորոյթի վաճառատուն մը կը բանեցնէր. գիտնալու ես թէ ինչպէ'ս օգտակար կ'ըլլար դերասանուհիներուն: Այսօր գէշ թաղ մը կը բնակի և իր տան մէջ ալ ատեն ատեն կը պատահին կարգ մը դէպքեր՝ զորս բարոյականը կը դատապարտէ և որոնց վըրայ թերեւս ոստիկանութիւնը լաւ աչքով չնայի: Եւ սակայն այդ առեւան ոստիկանի կին մը չէ: Արդէն ծրի չարութիւն չի գործեր և վստահ պէտք է ըլլաս թէ իր քով Պէրթի պատիւը բնաւ վտանգի են. թարկուած չի կրնար ըլլալ, ու թերեւս շատ աւելի ապահովութեան տակ է քան ժանիսօ հաստատութեան մէջ:

—Կ'երդնո՞ւս:

—Կ'ապահովցնեմ: Արդէն երդում ընելս ինչի՞ պիտի ծառայէ: Տը Պարուա կոմսը՝ խմանալով որ Պէրթ վատահամբաւ տան մը մէջ կը գտնուի, աւելի շուտ պիտի ուզէ գործը կարգադրել և աղջիկը ձեռք ձգել:

—Իրաւունք ունիս. դժբաղդութիւնը հոն է միայն՝ որ պիտի պարտաւորուինք ձեռք ձգած դրամնիս բաժնել այս Լա Պէյէթին հետ:

—Կը մեղքնա՞ս դրամը. շատ աւելի գոհ ըլլալու ես, որ շնորհիւ անոր խելացութեան՝ մի միայն մէկ մեղսակից մը ունինք այս պահուս: Արդէն, իմ կարծիքովս պէտք է 250,000 ֆրանք պահանջենք կոմսէն:

—Կը կարծեմ թէ շատ է այդ գումարը:

—Բանի որ կրնայ 200,000 ֆրանք ճարել, մնացած յիսուն հազարին համար դժուարութիւն չպիտի քաշէ:

—Իմ ալ կարծիքս ատ է:

—Հանդարտ եղիր ուրեմն. ամէն բան շատ լաւ պիտի երթայ. միայն թէ մէկ բանէ մը կը վախնամ...

—Ինչէ՞:

—Կը վախնամ որ Մանտրինէ մեզի խաղ մը խաղայ:

—Բայց դուն էիր որ կ'ըսէիր թէ Մանտրինէ բնաւ չի կրնար զմեզ մատնել:

—Այո՛, բնաւ չպիտի մատնէ զմեզ. աւելի պիտի նախընտրէր կացինով կտոր կտոր ընել տալ ինքզինքը քան թէ ընկեր մը մատնել: Խնդիրը հոն է որ չի համակերպիր մեր ըրած գործին և կը վախնամ որ այդ պատճառաւ չկըլէ արգելք ըլլայ մեզի:

—Ուրեմն վտանգաւո՞ր է այդ մարդը:

—Շա՛տ վտանգաւոր: Բովանդակ կազմակերպութիւն մըն է անիկանը. եթէ երբեք գէշ ճամբու մէջ ինկած չըլլար, ապահովաբար այս պահուս կամ նշանաւոր դիւանագէտ մը և կամ կարող զօրավար մը եղած էր:

—Ծանօթ՞ տարիքն ըլլալով:

—Այո՛, նոյն իսկ տասնըվեց տարեկան ըլլալով: Արդէն հիմակուան սահակներէքար կը դառնեն իրենց վարպետներուն: Սալոգայ Մուրմաններ (*) կան իրենց մէջ՝ որոնց դրպանէն՝ հոլի մը քով դաշոյն մը և գնդակներու հետ կեղծ բանալիներ գտնելը դժուար չէ: Բոլոր ասոնք պիտի գիտնաս՝ երբ բոլորովին մերը ըլլաս:

—Մանտրինէն խմբապե՞տ մըն է:

—Այո՛, և Բարիզի ամենէն ալ վտանգաւոր խումբին պետը:

—Ըսել է քու կարծիքովդ մեզի դէմ պիտի գործէ:

—Համոզուած եմ:

—Ի՞նչ ընելու է ուրեմն:

—Բայց անյաղթելի չէ վերջապէս. բաւական կարողութիւն ունինք իրեն հետ չափուելու: Ինծ նայինք:

Եւ երկու բարեկամները սկսան պարպել Լա Պէյէթի շիշը:

Ե

Ո՞Վ ԷՐ ՄԱՆՏՐԻՆԷ

Լըլուէն չէր սխալած՝ ըսելով թէ Մանտրինէ իրենց դէմ պիտի գործէր:

Բայց աւելի հեռուները երթալէ առաջ, բացատրենք թէ ո՞վ էր այս սատանորդի սուհակը որ տասնըվեց տարեկան ըլլալուն հակառակ կը սարսափեցնէր Բարիզի ամենէն ահարկու չարագործներն իսկ, թէեւ ինքն ալ ոստիկանի շարագործ մըն էր, արդէն իսկ իր ոճիրներով նշանաւոր դարձած:

Մանտրինէ,— ինչպէս գուշակուած է արդէն,—կեղծանուն մըն էր: Ստահակը իր բուն անունով կը կոչուէր Օնէզիմ Դիւփլօ:

Պատուաւոր ընտանիքէ մը կը սերէր և դարեր մը ի վեր՝ իր ընտանիքին բոլոր այր անդամները մեծ ծառայութիւններ մատուցած էին իրենց հայրենիքին:

Իր հայրը որ բանակին մէջ ասպիճանաւոր կոչուած զօրական, քաջ մարտիկ մը ըլլալուն պատճառաւ շատ անգամ յիշատակուած էր ձեռք բերել, որ մը ետեւէն քովէն դերազանց սպայ մը ծծելուն համար մահուան դատապարտուեցաւ: Ներեցին իրեն ու զրկեցին բերդարգելութեան:

Քանի մը տարի իր պատիժը կրելէ ետքը վերջնական ներում շնորհուեցաւ, որուն վրայ Բարիզ գալով ամուսնացաւ գործաւորներու պատուաւոր ընտանիքի մը պատկանող աղջկան մը հետ: Այդ ամուսնութենէն ունեցաւ նախ Օնէզիմը և յետոյ ուրիշ մանչ մըն ալ՝ որ մեռաւ ծնելէն քանի մը օր ետքը:

Տակաւ գինեմոլ մը դարձած ըլլալով, քիչ ատենուան մէջ մսխեց կնոջը բերած կտոր մը դրամը: Ան ատեն կատարեալ թշուառութեան կեանք մը սկսաւ իրեն և իրեններուն համար: Պզտիկ Օնէզիմը այդ անխնամ ընտանիքին ծայր մեծցած էր, ամէն օր ականատես անոր գոգը պարզուած տխուր տեսարաններուն: Ամէն իրիկուն հայրը գինով տուն կը մտնէր ու կը սկսէր ծեծել նախ կինը և անկէ ետքը ալ զաւակը:

Օր մը՝ —ութը տարեկան էր ան ատեն,— Օնէզիմ չկրցաւ դիմանալ և հօրենական սենեակ փախչելով սկսաւ թափառական Բարիզի մէջ:

Իբր դատարկապորտ ձերբակալեցին զինքը, և որովհետեւ մէկը չէր պահանջեր զայն, Նիմէն քիչ հեռու՝ Կաոի մէջ գտնուող զգաստարան մը զրկեցին՝ ուր խիստ հսկողութեան մը ենթարկուեցաւ:

Այդ հաստատութեան մէջ կը գտնուէին բազմաթիւ ստահակներ՝ զորս անսահման խստութիւն մը միայն կրնար զսպել. կային նաեւ լքուած կամ կորսուած տղաք՝ սակայն անոնք ալ միեւնոյն խիստ ղըրութեան ենթարկուած էին:

Օնէզիմ երկար տարիներ սոսկալի նեղութեան մը ենթարկուեցաւ այդ հաստատութեան մէջ, չարաչար աշխատելով ու շատ քիչ ալ սնունդ մը առնելով:

Օր մը՝ տեսնելով որ հսկող մը իր ընկերներէն մէկուն մազերը փեթթեց իբր պատիժ, չկրցաւ դիմանալ: Անմիջապէս վայրագ մարդուն վրայ խոյացաւ ու քանի մը հատ դրոշմեց անոր գլխուն:

Երկաթի զարկին զինքը և խարազանի հարուածներով լաւ մը ծեծելէ ետքը ամբողջ երկու ամիս բանտարկեցին մութ ու աղտոտ խցիկի մը մէջ, ուր սեւ հաց միայն կը տրուէր իրեն:

Եւ այդ հացն ալ խեղճը պէտք էր լաւ պահէր՝ որովհետեւ առնգին մուկեր, —գրեթէ վայրի անասուններ դարձած,— կը վխտային խցիկին մէջ:

Այս բարբարոսական պատիժը բոլորովին գլխէ հանեց զինքը:

Որոշեց վրէժ լուծել, ու պատիժը լըմննալէն ետքը համոզեց իր ընկերները որսկէսցի միանալով լաւ ծեծ մը քաշեն իրենց հսկողներուն ու տնօրէնին՝ Պ. Ժօանիի:

(Շարունակելի)

(*) Նշանաւոր ոճրագործ մը: